

102

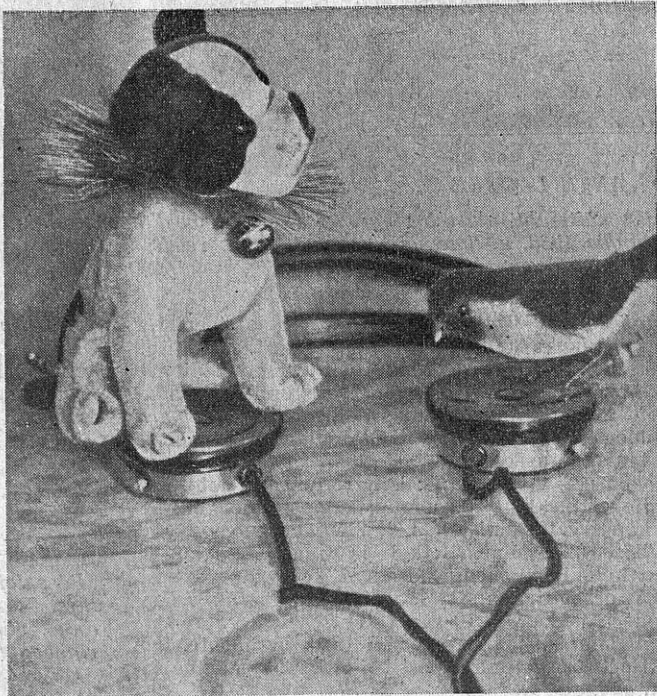
RADIO

Ins. R. NEUDORF'i
„RAADIO
KÄSIRAAMAT“

avab raadioharrastajale
 kõik raadiosaladused.

320 lhk., **hind Kr. 3.—**
 (koos saatekuludega).

Saadaval ajakirja
 „Raadio“ talitusest,
 Tallinn, Narva mnt. 27.

**Ootavad ringhäälingust märgulööki uue aasta
 alguseks...**

1.—7. jaanuarini 1933

Hind 10 s.

Hääd uut aastat

oma lugejatele, kaastöölisele ja kõigile raadiokuulajaile
soovib

Ajakiri „RAADIO“

Huvitavamad nädala saatekavast

ANTS LAUTER

„Estonia“ näitejuht, alustab ring-
häälingus 1933. a. lugemis-
tundide seeria

LY LASNER

esineb lugemistunnis
reedel 6. jaan.

AUGUST KARJUS

tsellist, esineb ringhäälingus 1. jaan.
uue aasta esimese instrumentaal-
solistina — tsellosoolodega

Pühapäeval, 1. jaanuaril: kell 9.55 jumalateenistus Pühavaimu kirikust, kell 12 lõunane kontsert. Kell 16.30 — kontsert heliplaatidelt. Kell 19 Kirillowi mandolistide kvinteti ettekandeid, kell 19.30 lugemistund *Ants Lauterilt*, kell 20.05 õhtune kontsert *Woldemar Weigarti* soololauludega ja *A. Karjuse* tsellosoolodega ja kell 22 moodsat tantsumuusikat.

Esmaspäeval, 2. jaanuaril: kell 18.15 heliplaate, kell 19.30 raadiovestlus, kell 20.05 muusikaajalooline kontsert Tallinna konservatoriumist ja kell 21.25 heliplaate.

Teisipäeval, 3. jaanuaril: kell 18.15 lastetund, kell 19 heliplaate, kell 19.30 loeng Saksamaa kokkulangemisest, kell 20.05 orkestri kontsert *Margarete Pomerantsi* sopranosoolodega ja kell 21.10 sama kontserdi järg.

Kesknädalal, 4. jaanuaril: kell 18.15 heliplaate, kell 20.05 kontsert tõsisest muusikast ja kell 21.30 vana tantsumuusikat.

Neljapäeval, 5. jaanuaril: kell 18.15 heliplaate, kell 19.30 ajalooeaduslik loeng eestlaste seisundi arengust 13. aastasadajal, kell 20.05 kammermuusikat ja soloettekandeid, kell 21.00 autorite tund luuletaja *Vilmar Adamsi* ettekannetega, kell 21.20 kergesisulist muusikat.

Reedel, 6. jaanuaril: kell 18.15 lastetund, kell 19.00 heliplaate, kell 19.30 lugemistund *Ly Lasnerilt*, kell 20.05 orkestri kontsert *Karl Otsa* soololauludega.

Laupäeval, 7. jaanuaril: kell 18.15 heliplaate, kell 19.00 Dr. med. Lellepi loeng — lapse hirm ja selle ravimine, kell 19.30 välispoliitiline ringvaade, kell 20.05 kontsert *Karl Kukke* klarnetisoolodega, kell 21.15 vana tantsumuusikat ja kell 22.00 moodsat tantsumuusikat.

E. JALAK

„Päevalehe“ toime-
taja. Jätkab nä-
dala välispoliitilisi
ringvaateid ka uuel
aastal.

Tellimishind:

aastas . .	Kr. 4.50
6 kuud . .	2.40
3 " . .	1.20
1 " . .	0.40

Tellimisi võtavad
vastu kõik post-
kontorid

RAADIO

ÜLERIIKLISE EESTI RAADIOÜHINGU HÄÄLEKANDJA

Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, Narva mnt. 27, telef. ETK 16
Avatud kella 11—1

Kuulutuste hinnad:

60, 80 ja 90 krooni
lehekülg

Kuulutusi võetakse
vastu talituses

Nr. 48 (102)

30. detsember 1932

II aastakäik

Aastat ära saates ja uut vastu võttes

Praegune ajajärk on hiiglaedusammude ajajär-
guks kõigil aladel. Aastakümnetega on saavutatud
ja saavutatakse rohkem, kui mõnel teisel ajajärgul
tervete aastasadadega. Mõt-
lejaid valdab juba hirm
praegusaja edu kiiruse
ees. Kõneldakse kultuuri-
lise maailma kokkuvarise-
misest, inimkonna hävine-
misest.

Meie ei taha jagada
seda pessimismi. Sellest
hoolimata, et just raadio
alal on viimase aasta-
kümne edu kõige kiirem
ja peadpööravam. Ja et
veel praegugi peaaegu iga
uus päev toob juure mi-
dagi uut ning edutähen-
davat senisega võrreldes,

Teame ja tunneme, et
on sündinud ime: eeter
on täidetud tuhandetest
helilainetest. Lähemas tu-
levikus, kui jõutakse veel
mõned sammud edasi lühi-
lainete ja ultralühilainete
kasutamise teel, ehk juba
kümnetest tuhandetest.
Küll lähedatest, küll kau-
getest, tuhandete kilomeet-
rite tagant tulevaist. Kuid
meie oma väikese ime-
aparaadiga, vastuvõtusea-
deldisega, omame võima-
luse kuulata just seda heli
neist tuhandeist, mida soo-
vime, mille vastu huvi
tunneme. Ja varsti, osalt
juba praegugi: meie mitte
ainult ei kuule, vaid ka
näeme neid, kellelt tulevad helid, kellelt tulevad sõnad.

Oleme muutunud nii ükskõikseteks selle täna-
päeva ime kasutamisel, et me enam ei püüa tun-

gidagi selle olemusse. Aitab sellest, kui kuuleme.
Ja kui meie vastuvõtuseade nupu keeramisel ei tule

igakord oodatud heli, siis
nuriseme. Ja päris põh-
jendatultki, sest oleme ju
omandanud õiguse kuulda,
mida see tehniline ime-
leutis meile kuulata või-
maldab. Veel aastat seitse-
kaheksa tagasi tundsi-
mõõmuvärinat, kui meie
katseaparaadist kostis kas
või armetugi piuksumine
või vaevupüütav hääle-
kõla Moskvast, Londonist,
Langenbergist. Nüüd vi-
hastaksid, sunniksid pro-
testeerima meid niisugu-
sed heliäbarikud. Nüüd
tahame kuulda, ja tun-
neme end õigustatudki
olevat kuulma selgelt, puh-
talt, segamatult.

Niisugune on edu.

Veel kümne aasta eest
oli üksik harv inimene
maailmas, kes kuulas ra-
diosaateid. Nüüd loetakse
nende arvu juba kümnete
miljonitega. Terved uued
tööstuseharud on tekkinud
tema najal. Kümned ja
kümned tuhanded on omale
uue tööala leidnud. Terve
kompleks uusi õiguslikke
vahekordi on normeeritud
seaduseraamatuis. Ja uusi
tuleb iga päevaga juure.

Kõigil neil rohkearvu-
listel miljonitel on oma
soovid aastavahemikul.
Igatsused on võtnud nii
kõrge lennu, mis [veel üheainsa aastakümne eest
oleks tundunud peadpöörivana.

Vanale aastale mõeldes libiseb pilk üle murede,

HUGO LAUR ja FELIX MOOR
astuvad mikrofoni ees vanast aastast uude —
senise heatujulikkusega

mida oleme tunnud oma vastuvõtuaparaadi ees kuulates. Meie lähedaimaks tähelepanu-esemeks on olnud muidugi meie oma kodumaine saatejaam, Eesti ringhääling. Kuuleme ja kuulame väga sagedasti mujalt maailmastki, aga oma kodune ringhääling annab meile siiski väga sagedasti just seda, mida me mujalt ei kuule ega iialgi kuulda ei saaks: meie oma rahvaloomingut, tema kirjanduse, kunsti ja teaduse südametuksatusi.

Nagu raadio-ala kogu maailmas, nii on temagi möödunud aastal olnud alalises edenemises ja täienemises. Üksikasjalikumalt oleme lugenud sellest juba oma ajakirja möödunud numbrist. Sealt leidime teateid täiendustest ja parandustest, mis nüüdlõppeva aasta jooksul meie oma ringhäälingu arendamiseks ette võetud. Küll võimsuse, küll kuuldavuse alal. Me oleks muidugi soovinud, et need parandused oleks meile end tunda annud täiel määral. Et muu maailm oleks paigal seisnud ja meie üksi edasi läinud. Kahjuks seda aga ei ole; sest ka mujal on tehtud hiiglasamme edasi. On ümberehitatud vanu, on püstitatud hulk uusi saatejaamu vanade asemele, üks tugevam kui teine. Kui varemini 20—50 kW võimsusega saatejaamad olid haruldased, siis nüüd kõneldakse juba 200 kuni 500 kW võimsuslistest. Ja meil on tegemist juba ainuüksi sellegagi, et sammu pidada selles üldarengus.

Sellest tulebki, et alataks küll täiendatakse ja parandatakse, kuid selle täit vilja ei saavuta me iialgi.

Panime lootuseid üleilmlikule konverentsile, mis pidi looma õiglasemat korda ja üheõiguslikkust eetris: et mitmemiljonilised raadiokuulajate-pered (Saksamaal, Inglismaal j. m.) oma saatjatega hoopis ära ei lämmataks ainult mõnekümnetuhandali kuulajatehulki. See lootus lõppeval aastal ei rahuldunud. Ta rüputati tulevasse aastasse.

Maa-raadiokuulajad, neil on veel hulk erimuresid ja soove. Juba üksainukene väikene punkt — akkude laadimine — on seadnud nii mõnegi maalaasuva raadiokuulaja küsimuse ette: kas pingutada ja jätkata veel, või lõpetada. Teiste mured on aine- list laadi: kas jaksame veel?

Kuid lõppotsuseks tuleb harilikult ikka: Pingutame veel! Ehk jaksame veel! Loodame, et uus aasta enesega kaasa toob paremat. Kahju on ju kaotada igapäevane otsekohene side maailmaga, mis vahepeal niipalju rahuldust pakkunud, niipalju silmapilke sisustanud ja mitmekesistanud.

Oleme meegi katsunud aasta jooksul jõudu- mööda jagada Eesti raadiokuulajate rõõmu ja muret. Oleme katsunud nõu ja juhatust anda, kuidas võita igasuguseid raskuseid, raadiokuulaja päevamuresid. Oleme püüdnud levitada mõtteid ja teadmisi selle kohta, mida kuulata, kuidas kuulata, kuidas hästi kuulata, kuidas võimalikult odavasti kuulata. Paljud on neist nõuannetest tulu leidnud, nagu tõendavad länukirjad, millistega lugejad meie nõuannetele on reageerinud. Teised, võib olla, on mõnikord ehk tunnud ka pettumusi, kui mõni nõuanne siin-seal ei ole olnud teostatav, või pole otse esimesel katsetamisel annud soovitatavat vilja.

Loodame siiski, et meie side oma mitmetuhandelise lugejaskonnaga möödunud aasta jooksul on tihenunud, aga mitte lõdvenenud. Ja loodame veel rohkemgi: loodame nende sidemete edasitihenemist uuel aastal. Sest — järjest rohkem ja rohkem tekkib radioilmas küsimusi, millistes vaja teadlik olla. Et ajaga sammu pidada ja mitte maha jääda.

Selles lootuses: nägemiseni uuel aastal!

Uuendage ajakirja „Raadio“ tellimine **1933. aastaks aegsasti!**

„Raadio“ on ainukene radioasjanduse ajakiri Eestis.

„Raadio“ on koondanud oma ümber meie tuntuimad raadioeriteadlased.

„Raadio“ on oma „Tehnilise kirjaka- tiga“ võrratuks maksuta nõuandjaks kõigile amatööridele, isehitajatele ja kõigile, kes vajavad juhatusi raadiotehnilis- sis küsimusis.

„Raadio“ ilmub igal reedel ja on laupäeval müügil kõigis riigiosades.

Jga raadiokuulaja, kes vajab juhatust, mida kuulata, kuidas hästi kuulata ja kuidas odavasti kuulata, tellib ajakirja „Raadio“.

Tellimisi võtavad vastu kõik vabariigi postiasutised.

„Raadio“ toob kõige täielikuma saate- kava Eestist ja mujalt. Peale selle igas numbris rohkesti kirjutisi ja teateid raadioala uudistest.

„Raadio“ on kõige odavam ajakiri Eestis: tema tellimishind ainult Kr. 4.50 aastas, Kr. 2.40 poolaastas ja Kr. 1.20 veerand- aastas. 16-leheküljeline üksiknumber ainult 10 senti.

Riigijuhid ja raadio

Viimastel aastatel on raadio teinud võrratut võidukäiku üle kogu ilma. On riike, kus juba peaaegu iga kümnes kodanik omab raadio-vastuvõtuseade. Kuid ka seal, kus kuulajate arv kujundab väiksema protsendi kogu rahvast, on hulgal, kellega võimalus on ringhäälingu-seadete kaudu otseühendusse astuda, niivõrt vägevad, et ei saa kujutada mingisugust teist nii soodsat võimalust rahvahulkade meeolelu juhtimiseks ja mõjutamiseks, kui seda on ringhäälingud.

On sellepärast ka täitsa arusaadav, miks Nõukogude-Vene nii rohkesti oma jõudu pingutab raadiokuulamise levitamiseks oma kodanikkude peres. Ei jääda mitte ükski ootama seda, millal üksikud kodanikud muretsesid oma raadio vastuvõtuseaded, vaid avalik võim ise hoolitseb õige suures ulatuses selle eest, et ringhäälingu saatekava võimalikult suurte hulkade keskele teed leiaks. Tuhandate ja kümnete tuhandate viisi seatakse vastuvõtuseadeid kohtadesse, kus inimesed suuremal hulgal koos, nagu vabrikutesse, koosolekuruumidesse jne. jne. Ja nii võimaldub seal see, mis teisi oleks väga raske. On näiteks tarvis liikuma panna mingisuguseid mõtteid, populariseerida neid, siis pannakse tööle raadio. Kõnelakse ja selgitakse esmajoonel just seal, mida tarvilikuks peetud, teades, et sellega need mõtted ja kavad kantakse otsekohe miljonite keskele.

Hiljuti lugesime ajalehtedest, et Inglise kuningas on kõnelenud mikrofoni kaudu oma kodanikkudele. Ja arusaadav: Inglismaal, kus loetakse kasutusel olevat juba üle 5 miljoni raadiovastuvõtuseade ning kus raadioettekandeid nende kaudu kuulavad vististi 10—20 miljoni kodanikku korraga, ei ole ühtegi teist võimalust nii suure kodanikkudehulkadega otseühendusse astumiseks. Ja kujutletagu ainult ette, millist mõju see avaldab kodanikkude hulgas, kui nii suurel hulgal kuulatakse riigi kõrgeima juhi poolt, mis tal oma rahvale öelda.

Ameerikas on viimastel presidendivalimistel raadio olnud pea kihutustõvahendiks. Just raadioettekannete levitamiseks kulutavad erakondade kassad hiiglasumme, teades, et selle mõju on kõige suurem. Et seal kodanikud oma juhte saavad kuulata ilma miitingumeeleoluliste segamisteta.

Ringhäälingu Tallinna saatejaama kuuldavuse paraniemist viimase nädala jooksul märgivad oma kirjades mitmed Lõuna-Eesti raadiokuulajad. Kuuldavuse parandamiseks on nähtavasti kaasa mõjunud Tallinna saatejaama praegu lõpetamisel olevad tööd uueks võimsuse tõstmiseks.

Tartu saatejaam muutis lainet. Jõulupühadest saadik töötab Tartu saatejaam uuel lainel: 570 meetrit. Laine muutmiseks andsid põhjust Brüsseli kontrolltsentrumi kaebtused selle kohta, et Tartu oma endise lainega segavat teisi Euroopa saatejaamu.

Sellepärast ka Saksamaalgi politikategelased viimasel ajal kasutavad nii sagedasti raadiovahetlust oma mõtete ja vaadete levitamisel.

Eestis ei ole raadiokuulajate arv küll kaugeltki veel nii suur, kui mõnes teises riigis. Kuid ka siin on ta küllalt suur selleks, et raske on kujutada mõnda teist võimalust nii laialiste kodanikkudehulkadega ühendusse astumiseks. Vastuvõtuseadete arvu järgi on tõenäoline, et tema kaudu meie riigijuhtide kõnesid, kui need ette teada, korraga võiksid kuulata oma 50.000 kodanikku. Järelikult 50 tuhandepealist kõnekoosolekut ühe korraga. Ning ühel ja samal minutil. Ja nii väikese jõukulutusega, ilma vaevarikaste ja aegaviivate reisideta, ilma mingisuguste eriliste kuludeta.

On tõesti kahju, et meie riigijuhid seni nii vähe on kasutanud seda võimalust kodanikkudega kõnelemiseks. Ometi ju on praegu nii palju, mida kodanikkudele öelda. On samme ja kavatsusi, milliste kohta kodanikud heameelega kuulaksid lähemaid selgitusi otseallikaist.

Milles peitub põhjus meie riigijuhtide tagasihoidlikkusele? Suuremale, kui seda on märgata mujal.

Oleme pöördunud ringhäälingu juhtide poole järelekuisimisega, kas vast sealtpoolt ehk ei ole takistusi tehtud? Võib olla — liiga suuri ainelisi nõudmisi esitatud mikrofoni kasutamise eest valitsuseliikmete poolt. Meile on vastatud, et asi on otse ümberpöörduvalt: korduvalt on otse pöördutud Vabariigi Valitsuse poole, et valitsuseliikmed esineksid ringhäälingus selgitavate kõnedega ja ettekannetega päevakorral olevate riiklikkude küsimuste üle. On lubatud mikrofoni viia isegi valitsuseliikmete koju või kabinetit, et kõnelemine oleks võimalikult vähe tüli ja aega nõudev.

Kuid ometigi oleme kuulnud valitsuseliikmete ja riigijuhtide kõnesid seni peamiselt ainult mõningate riiklikkude ja muude aktuste ülekannetel, pidulikkudel juhtumitel ja ainult — muu seas.

Ei mõista tõesti, miks niisugune tagasihoidlikkus. Kodanikkude hulgal, kes kuulavad päevast päeva raadioettekandeid, sooviksid küll südamest, et uus aasta siin parandust tooks. Sooviksid, et nad kuuleksid ka rohkem oma riigijuhtide ettekandeid raadios.

Raadiokuulaja.

Meie lugupeetud kaastöölisi palutakse tungivalt reedel-ilmuvasse numbrisse määratud pikemaid käsikirju toimetusse ära anda võimalikult juba **esmaspäeviti**, hiljemalt aga **teisipäeviti**, eriti siis, kui nende juure on lisatud pilte või joonistusi.

Täiendusi tuuledünamoga akkumulaatorilaadijale

E. Davidov

(Lõpp)

Kes telefoniinduktoritega katsestanud, on kahtlemata märganud, et induktor annab oma maksimaalse pinge juba üsna väikese tiirudearvu juures (700—1000 tiiru minutis); üle selle piiri ankru tiirlemiskiiruse suurendamine mingeid positiivseid resultate ei anna; laagrid võivad kuumaks minna, kuid pinge kõrgenemist pole märgata. Täpselt samasugune on lugu madalpinge-ankrumähisega induktori juures. Selle nähte põhjuseks on induktorite massiivraust ankrud, kus mitmesuguste kadude tõttu on energia kadu nii suur, et kõigepealt on iga telefoniinduktori kasukraad lõpmata väike ja teiseks — kui ankru südamik ümõõdud liig väikesed või ankur halvast materjalist, on üldse raske või koguni võimatu küllaldase tugevusega voolu saada. Selle tõttu iga induktor ei kõlba tuuledünamo valmistamiseks ja ei saa alati öelda, et suurema induktoriga saab paremaid tagajärgi kui väiksemaga. Mõnest võrdlemisi väikeste mõõtudega induktorist (kuid jämeda ankrusüdamikuga ja tugevate magnetitega) õnnestub ehitada dünamokest, millest saab suurema vaevata üheampeerilist ja tugevamat laadimisvoolu, kuid mõnest suuremõõdulisest induktorist ei saa kõige vaeva peale vaatamata tugevamat, kui paarisaja milliamppeerilist laadimisvoolu. Kui ergutusväli on küllalt tugev, kuid dünamost saadav vool on siiski väga nõrk, pole muidugi muid teid, kui tuleb uus ankur valmistada. Uue ankru valmistamisel pole mõtet enam kahepoolse ankru juure jääda, vaid valmistada juba mitmepoolse line trummankru. Viimane peab olema koostatud üksikutest, üksteisest isoleeritud raudplekkidest, et takistada keerisvoolude tekkimist. Trummankru kasutamisel on rida paremusi kahepooluselise ankruga võrreldes. Dünamo kasukraad on mitukorda suurem ja samuti dünamost saadava laadimisvoolu tugevus; vool ei ole nii laineline, kui kahepooluselise ankru korral, vaid ainult vähe pulseeriv, mistõttu võib loobuda ventiili kasutamisest. Ventiili võib asendada väga edukalt näiteks tsentrifugaalkatkestajaga, mis dünamo vooluringi ühendab, kui ankur küllalt kiiresti tiirleb, ja vooluringi katkestab, kui ankur liiga aeglaselt tiirleb ja seega pinge liiga madal on. Tsentrifugaalkatkestajat on väga lihtne ehitada ja töötamistäpsus on hea, kui ta korraks õieti väljareguleeritud.

Kui dünamo omab trummankru ja mitmelamelilise kollektori, pole vaja enam kollektorharadena kasutada plekiribasid, vaid sõeharje, mis kollektorit vähem kulutavad ja vähem sädelevad. Plekkharjad, eriti veel, kui kollektor eksentriline või konarlik, tekitavad sädelemist kollektoril, mis võib raadiovastuvõtu tublisti segada särina ja raginaga; kuid siis pole dünamojuhtmete mõju raadius kuigi suur, vast ainult mõni meetri, kui need shuntida dünamo juures 0,5—1 mF plokiga.

Halvasti ehitatud kontaktlaagrid muutuvad kergesti kõlbmatuks ja seetõttu, kui pole võimalusi neid küllalt hästi ehitada, hoopis loobuda neist. Dünamo koos tuulerattaga võib kinnitada näiteks mingi posti otsa asetatud keeratavale alusele, või post ise võib keeratav olla, et võimaldaks tuuleratast vastu tuult keerata. Akkumulaatorilaadimine on sel juhul küll tülikam, sest dünamo ei jälggi enam iseseisvalt, saba abil, tuulesihi muutusi, vaid peab käsitsi keerama. Kuid arvestades sellega, et tuulesiht ei muutu igas minutis, vaid ainult paar-kolm korda päevas, aga sageli on nädalate kaupa ühesihiline, pole tuuledünamo järelvalve- ja keeramistülikus kuigi suur. Tuuledünamo posti külge kinnitatud varda otsas võib olla tuulelipp, mis hõlbustab täpse tuulesihi leidmist. Kui tuuledünamo käsitsi pööratav, lihtsustub ehitus mitmeti; kõige pealt jääb ära saba, teiseks — kontaktlaagrid, ja dünamo ei tarvitse monteeritud olla erilisele alusraamile, vaid lihtsalt mingile lauatile või metallplaadile; juhtmed võivad kinnitatud olla otsekohe dünamo klemmide külge ning seetõttu jäävad ära kontaktlaagrites tekkivad voolukadud.

Sisseseadet on soovitatav teostada selliselt, et tuuledünamod oleks võimalik kerge vaevaga kinnitispalgalt äratuua.

Kui sisseseadet ainult oma tarbeks kasutatakse, saab see kaunis vähe töötada; kui tuuledünamo vähemalt 0,5 amp. tugevust laadimisvoolu annab, suudab ta paari-kolme päeva jooksul ka kaunis suure akku täislaadida, ja kuna akku alles mõne nädala pärast uuesti laadimist vajab, oleks dünamo kasutult väljas tuule ja sademete lõhkuda. Kui vaja akkut laadida, tuleb dünamo peale laagrite määrimist ülesseada ja kui akku laaditud, jällegi äratuua ning kuskile kuiva ruumi paigutada, et üksik- osade roostetamist ära hoida.

Paljud on pööranud autori poole küsimusega, et kas ei saaks tuuledünamost voolu hankida ka valgustus-otstarbeks. Selle kohta peab ütlemä, et vähemalt induktorist ehitatud tuuledünamo on liig väikesevõimeline ruumide valgustamiseks; suudab korralikult helendama panna ainult 2—3 taskulambipirni ja viimastelt saadav valgus vaevalt piisab mingisugusegi ruumi valgustamiseks. Märksa paremaid tagajärgi saab tuulejõul töötama pandud autodünamoga, sest viimane võib anda juba 100—200 vatilist elektrienergiat ja sellega saab autolampe kasutada mitu vähemast ruumi valgustada. Kuid siis ei aita kaugeltki sellisest primitiivsest sisseseadest, nagu see küllaldane 4-voldilise küttelekku laadimiseks; peab olema juba korralik tuuleturbin ühes vastava ülekande seadeldisega ning dünamo jaoks peab olema tasanduspatarei, kuna dünamost saadav tuulehoogude järele võnkuvapingeline vool on otsekohe mittekasutatav. Seetõttu ulatub terve sisseseade hind juba sadadesse kroonidesse; olgugi, et tuul raha ei maksa, läheb sisseseade amortisatsiooni ja muude kuludega arvestades sarnane „elektrivalgus“ kaunis kalliks.

Muidugi ei kõlba ainult telefoniinduktor tuuledünamo ehitamiseks, vaid ka mitmesugused muud väikesed elektrimasinakesed. Autor on näiteks kasutanud selleks otstarbeks väikest kollektoriga ventilaatorimootorit; viimased on harilikult 110 või 220 voldilise pinge jaoks ja loomulikult peenest traadist mähistega; madalama pinge jaoks ehitamisel peab nihhasti ergutus-, kui ka ankrumähise mähkima tublisti jämedamast traadist. Samuti võivad edukalt tuuledünamona töötada teatud nõuetele vastavalt ümberehitatud mootorratta dünamod ja magnetid.

Eespool on käsitletud ainult tuuledünamo konstruktsiooni põhimõttelisi külg, kuna puhtpraktilisi üksikasju pole puudutatud. Autor annaks meelsasti järgnevas täpsa täiendatud tuuledünamo ehitusekirjelduse, kui seda ei takistaks vähemalt praegu mitmesugused raskused. Nagu artikli alul juba tähendatud, on kasutusel olevate telefoniinduktorite tüüpide arv kümnetesse ulatuv; mitmesuguste ankrumõõtudega, suurema või vähema arvu ergutusmagnetitega, erineva hammasrattaste ülekandevahekorraga, laagrite ehituse ja kankekonstruktsiooniga. Seetõttu on võimatult raske anda ehitusekirjeldust, mis igal juhul täidaks oma otstarvet ja tagaks, et ehitajal olevat elektrimasinakest saaks edukalt tuuledünamoks ehitada ehitusekirjelduse andmetel. Tõvõtted, konstruktsiooni üksikasjad ja andmed, mis ühe induktori juures annavad soovitavaid tagajärgi, tulevad teise juures hoopis muuta. Täpne ehitusekirjeldus on mõeldav ainult siis, kui mingite kindlate omadustega üksikosi kasutada, millest saab ehitusekirjelduse andmetel soovitud omadustega sisseseadet ehitada.

Juhul, kui õnnestub suuremal arvul ümberehituseks kõlvulisi telefoniinduktooreid saada, kavatses Üleriikline Raadioühing neid lasta ümber ehitada madalpingedünamodeks ja ümberehitatult müügile lasta. Muidugi ilmub siis käesolevas ajakirjas täpne kirjeldus, kuidas neid dünamoid kasutada tuulejõul töötava akkulaadija ehitamiseks. Jääb vaid lootä, et see hää kavatsus teostuks, sest

arvestades huviga, mida tuntakse nimetatud akkulaadija vastu, peab oletama, et sarnast riistapuud vajab suurem osa maalasuvaid raadiokuulajaid.

Teine masinake, mis maalelavaid raadiokuulajaid huvitab, on kütteakust toidetav anoodpingeaparaat. Kuid kahjuks peab mõnna, et see aparaat on palju kapriiskam kui tuuledünamo ja märksa raskem ise ehitada; iga

ebasobivus üksikosades toob kindla ebaõnnestumise kui ehitaja teadmised elektrotehnikas liiga puudulikud, et tehtud viga leida ja kõrvaldada. Autoril on praegu katsetused pooleli pingeaparaadi lihtsustamise ja kergemalt iseehitatavaks muutmise sihis; võimalik, et katsetuste õnnestumisel autor võib juba lähemal ajal lugejaid tutvustada pingeaparaadi juures tehtud täiendustega.

Siendus.

Raadios nr. 84 ilmunud lampide töötingimuste kontrollimist selgitavas artiklisse on jäänud eksikombel põhimõttelik viga, mille kohta järgnevas parandus. Kui hälved sünnivad mõõtriista skaalal paremale (joonis b), töötab lamp karakteristika alumises põlvosas (pääsevad mõjule võre võngete positiivsed pooled); lamp omab järelikult liig kõrge negatiivse eelpinge. Kui lamp töötab iseloomustuskõvera ülemises osas (liiga madal eelpinge), oleneb hälvete siht mõõtriista lülitusmeetodist ja lambi omadusist. On mõõtriist lülitatud anoodvooluahela osasse, mis on lambi anoodi ja anoodvooluallika positiivse pool-

luse vahel, sünnivad mõõtriista hälved ületüürimiste korral vasakule (joonis a). Paljudes Saksa ja Austria algupäraga lülitustes soovitatakse kaudselkõetavate lõpp-lampide puhul (20, 110, 220 jne. voldilise küttepingega) kontrollmõõtriist lüüda lambi katoodi ja anoodvooluallika negatiivse pooluse vahele (et mõõtriista ja aparaadishassii vahel ei oleks liig suur pingevahe). Siis läbistavad mõõtriista ka võrevoold (kui võre positiivse pinge omab) ja mõõtriist näitab hälveid paremale ka karakteristika ülemises põlvosas töötamisel. Arvatavasti puudutab autor igasuguseid erivõimalusi täpsamalt veel vastuvõtja pingete mõõtmist käsitlevas eriahtiklis, millise koostamine kavatsusel.

Jumalateenistuste järjekord 1933. a.

(Tallinna saatejaama kaudu ülekantavate jumalateenistuste järjekord 1. I. 33.—14. I. 34. a., koostatud ja vastu võetud õpetajate ja saatekava-komitee esindajate vahelisel koosolekul 12. detsembril 1932. a.)

Kuupäev	Jumalateenist. algus	Kirik	Jutlustaja	Kuupäev	Jumalateenist. algus	Kirik	Jutlustaja
1. jaanuaril	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	2. juulil	10.00	Jaani	Sternfeldt
6. "	10.00	Iss. Muutmise		9. "	9.30	Kaarli	Sommer
8. "	10.00	Jaani	Sternfeldt	16. "	10.30	Toompea	Uhke
15. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	23. "	10.30	Niguliste	
22. "	9.30	Kaarli	Sommer	30. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister
29. "	10.30	Toompea	Uhke	6. augustil	10.00	Jaani	Hasselblatt
5. veebr.	10.00	Jaani	Kubu	13. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister
12. "	10.00	"	Hasselblatt	20. "	9.30	Kaarli	Sommer
19. "	10.00	Iss. Muutmise		27. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister
24. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	3. sept.	10.00	Jaani	Sternfeldt
26. "	10.00	Jaani	Kubu	10. "	10.00	"	Kubu
5. märtsil	9.30	Kaarli	Sommer	17. "	9.00	Niguliste	
8. "	10.00	Jaani	Sternfeldt	17. "	10.30	Toompea	Uhke
8. "	18.00	Toompea	Uhke	24. "	10.00	Iss. Muutmise	
12. "	10.30	Niguliste		1. oktoobril	10.00	Pühavaimu	Tallmeister
19. "	10.00	Jaani	Hasselblatt	8. "	10.30	Toompea	Uhke
25. "	18.00	Iss. Muutmise		15. "	10.00	Iss. Muutmise	
26. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	22. "	10.00	Jaani	Kubu
2. aprillil	10.00	"	Beckmann	29. "	10.00	"	Hasselblatt
8. "	18.00	Iss. Muutmise		31. "	18.00	Kaarli	Sommer
9. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	5. novembr.	10.30	Niguliste	
14. "	10.00	Jaani	Kubu	12. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister
14. "	14.00	Iss. Muutmise		19. "	10.00	Jaani	Sternfeldt
14. "	17.00	Jaani	Sternfeldt	26. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister
15. "	23.30	Iss. Muutmise		26. "	18.00	Jaani	Sternfeldt
16. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	3. det.	8.00	Niguliste	
17. "	9.00	Niguliste		3. "	9.30	Kaarli	Sommer
17. "	10.30	Toompea	Uhke	10. "	10.00	Iss. Muutmise	
23. "	9.30	Kaarli	Sommer	17. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister
30. "	10.00	Jaani	Hasselblatt	24. "	10.00	Jaani	Hasselblatt
7. mail	10.00	"	Sternfeldt	24. "	16.00	"	Kubu
14. "	9.30	Kaarli	Sommer	24. "	18.30	Toompea	Uhke
21. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	25. "	9.30	Kaarli	Sommer
25. "	10.30	Toompea	Uhke	26. "	10.00	Pühavaimu	
28. "	10.00	Iss. Muutmise		31. "	10.00	Jaani	Sternfeldt
4. juunil	10.00	Jaani	Hasselblatt	31. "	17.00	"	Hasselblatt
5. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	1. I. 1934.	10.00	"	Kubu
11. "	10.00	Jaani	Kubu	6. I. 1934.	10.00	Iss. Muutmise	
18. "	10.00	Pühavaimu	Tallmeister	7. I. 1934.	10.30	Toompea	Uhke
24. "	10.00	Jaani	Kubu	14. I. 1934.	10.00	Pühavaimu	Tallmeister
25. "	10.00	"	Hasselblatt				

Kas võime kuulda Ameerikast?

Võime! — kinnitavad mõned Euroopa raadio-ajakirjad. Aga muidugi ainult siis, kui olukorrad seks on erakordselt soodsad. Kõigepealt — kui Euroopa ligi 300 saatejaama ise vaikivad, s. o. — kella 1 ja 4 vahel öösel. Ja kui ka ilmastikukolud seks on erakordselt soodsad. Ning kui vastuvõtjad on heavõimelised ja täiesti korras. Antenn ja maaühendus head.

Kes soovib katset teha helide püüdmisega 6000 kilomeetri kaugusest, võivad seda tähendatud tundidel ju järele proovida. Tugevamad Ameerika saatejaamad on vastuvõtja skaalal ülesleitavad nimelt järgmistel andmetel:

Väljakutse märk	Asukoht	Kilohertz	Lainepikkus m
KSTP	St. Paul	1460	206
WOAI	San-Antonino	1190	252
KOB	Uus-Meksiko	1180	254
WZAV	Philadelphia	1170	255
WTAM	Cleveland	1070	280
KDKA	Pittsburg	980	305
WENR	Chicago	870	345
WLS	Chicago	870	345
WABC	New-York	860	349
WGY	Schenectady	790	380
WJZ	New-York	760	394
WOR	" "	710	422
WEAF	" "	660	454

Läti uus 10 kW saatejaam Aiviekstes alustas 501 meetrilisel lainel töötamist umbes kuu aega tagasi. Seni segas ta tugevasti Tartut, kuid nüüd, kus Tartu üle läinud 570 m. lainele, on olukord sellepoolest vististi paranenud.

Berliini uue suursaatja ehitusetööd on juba mõnda aega täies hoos. Saatejaama hoone on püstitamisel endisele sõjaväeharjutuste väljale Tegelis — Berliini juures. Saatejaama sisseseade on tellitud ja ehitamisel Telefunkenilt. Saatejaam

ühendatakse Berliinis asuva stuudioga maa-aluse erikaabli abil, mis juba maha pandud. Antenni valikul on otsustatud peatuma jääda ühemastilise sirm-antenni juure Breslau eeskujul, milleks mastitorni püstitamine algab kõige lähemal ajal.

Muusikariigi ringhäälinguettekannetest ligi kolmandik — heliplaate. Itaalia ringhäälingu arenemine ei või üldiselt mitte väga uhkustada paljude teiste riikide kõrval. Arvustikuteadete järele, mis küll juba ligi aasta vanad, ulatub ringhäälingu-abonentide koguarv selle 40-miljonilise rahva juures ainult umbes 250.000-ni. Seega märksa väiksem protsent kogu rahvast, kui Eestis. Huvitav on aga tähele panna, et ligi kolmandiku ringhäälingu-saatekavadest selles muusikariigis kujundab heliplaadimuusika, nelja saatejaama kohta nimelt 3437 tundi aastas. Selle kõrval on aga ka ooperiülekannetel Itaalia ringhäälingus küllalt tähtis koht: aasta jooksul on ooperiülekandeid olnud nimelt 1353 tundi.

Esperanto võidukäik ringhäälingu saatekavades. Rahvusvahelise ringhäälingu testistatika andmetel on esperantokeelsete ettekannete arv ringhäälinguis aasta aastalt järjekindlalt kasvanud. Üldse kogu viimase aastakümne kestel on ringhäälinguis antud 14.673 esperantokeelset ettekanne. Veel 1929. a. anti esperantokeelseid ettekanneid ainult 84 saatejaamast, 1931. a. aga juba 126 saatejaamast.

R. NEUDORF'i

„4-lambiline vahelduvvoolu võrk-vastuvõtja“

ehituskirjeldus ilmus „Raadio“ nr. 19, 20, 21, millised numbrid (ä 10 senti) ja loomulikus suuruses montaažplaan (50 senti) on saada talitusest.

Väljaandja: Üleriikline Eesti Raadioühing
Vastutav toimetaja: Dr. H. Mäe

Ajakirjas „Raadio“
ilmunud klisheed
valmistatud meil.
Võrrelge teiste tsin-
kograafiate toode-
tega ja Teie veen-
dute töö paremuses

KLISHEETÖÖSTUS
A. HAAV

Tallinn, S. Karja 21
Telefon 437-03

Valmistan mitmesu-
guseid ühe- ja mitme-
värvilisi

klisheesid

Kiire ja korralik
tellimiste täitmine.

Mõõdukad hinnad

**Vastutan
töö korralikkuse eest**

Bero-Münster 459,4 / 77
13.40 ork. konts. — 16.30 ork. konts.
17.00 tantsu- ja salongmuus. helipl. —
18.00 naistetund — 19.30 orelikonts.
(helipl.) — 20.00 sõnaline — 20.30
Belcanto suuri lauljaid (helipl.) —
21.00 popul. rahvuslik õhtu — 23.10 —
24.00 mustlasmuus.

Viin 516,4 / 20
11.20 kooliraadio
12.30 lõunakontsert
13.40 Mercedes Capsir, helipl.
14.10—15.00 heliplaate
16.30 lastetund
16.55 klaverimuusikat lastele
17.20 kõne Sarah Bernhardist
18.00 pärastlõunakontsert
19.10 sõnaline
20.30 talupoja-muusikat
21.30 üle. Varssavist
23.25 õhtumuusikat

Budapest 550,5 / 20
10.15 kvint. kontsert
13.00 kellamäng
13.05 heliplaate
18.00 mustlasmuusikat
19.30 ringh. ork. kontsert
21.30 Euroopa kontserdi üle. Vars-
savist: Lõpuks üle. kohv. Emkest

Bukarest 394,2 / 19
14.00 ja 15.00 heliplaate — 19.00 ja
20.10 ajav. ja rumeeni muus. — 21.40
helipl. — 22.45 rumeenia muus.

Pariis 1724,1 / 80
9.45 heliplaate — 14.00 israeli kirjand.
ja laule, muusikat — 14.30 süm. muus.
— 22.00 Goethe ja muusikat, helipl.
— 22.45 Rosati-ansambel

Strassburg 345,2 / 12
13.30 helipl. — 19.00 instrum. konts.
20.30 ja 21.45 helipl. — 22.30 Messaga
koom. oop. „Fortunio“

London 261,5/67 **Daventry** 1554,4/35
12.15 jumalateenistus (1554,4 m) —
14.00 kontsert — 14.45 orelikontsert
— 15.30 heliplaate — 18.00 kergesis.
muusikat (1554,4 m) — 19.15 lastetund
(1554,4 m) — 19.15 tantsumuusikat
(261,5 m) — 20.30 aeg, Haydni klaveri-
sonaate — 22.00 BBC ork. kontsert —
23.35 kuuldemäng — 0.40 tantsumuus.
— 0.45 tantsumuusikat (1554,4 m) —
2.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20
7.15 helipl. — 9.00 ork. kontsert —
9.30 kontsert lastele — 17.30 küla-
kontsert — 18.00 aeg, ilmteade —
18.07 töölisleht — 18.00 komsomool-
leht — 19.30 külakontsert — 20.30 lin-
nakontsert — 2.00—3.30 öösisst aja-
viidet

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Laup. 9. aprillil

Tallinn 298,8 / 15
16.45 reklaami ja heliplaate
17.00 päevaundideid
17.30 ajandit-õendus. Lõpuks helipl.
18.30 pool tundi noorsoole. Ed. Riis-
main: Meie noormuslikumise arene-
misteit

19.00 „Päevalehe“ toimetaja E. Jalak:
Nädala välispoliitiline ringvaade
19.30 ülekanne Tartust
19.35 XXVII avalik raadio-õhtu „Estonia“
Sinisest saalist (ringhäälingu pianisti Fr. Nikolai tuluõhtu). Esi-
nevad: ringhäälingu orkester md. Ark. Krulli
juhatusel, Hubert Anton (viul), A. Arder
(bariton), prof. R. Bööcke (tsello), M. Koljo
(mezzo-sopr.), Hugo Laur ja Sergius Lipp
(retsitaatorid), Felix Moor, Jakob Mihhailov
(tenor), Helen Michelson (sopr.), Fr. Nikolai
(klaver), Hugo Schütz (viul) jne. Kavas: orkestri-
palasid, soololaule ja kvartette, instru-
mentaalsoolosid ja ansambleid, retsitasioone,
kahekõnesid jne.

Tartu 441,2 / 0,5
16.45 reklaami ja heliplaate
17.00 üle. Tallinnast
19.30 ilmteade ja ajanäitaja-õendus
19.35 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 54 **Helsingi** 368,1 / 15
12.00 valuuta kursid, 12.05 heliplaate
17.00 eok. ja instrum. solist. kontsert
18.00 eesti keelt, Leeni Ploompuu-
Vesterinen

18.30 kõne
18.59 aeg, ilmteade
19.15 oope-i seletuskõne
19.30 Offenbachi ooper „Orfeus põrgus“
22.15—24.00 tantsumuusikat

Stockholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
18.00 lastetund
18.30 heliplaate
20.00 Idagooti rahvalaule
20.30 kabaree
21.30 ringh. ball
23.00 balli järg

Oslo 1083 / 75
14.00 heliplaate — 17.30 ork.-kontsert
— 19.15 rahvamuusikat — 21.00 ringh.
ork. kontsert — 23.15 muusikat — 24.00
tantsumuusikat

Kallundborg 1153,8 / 12,3
13.00 aeg, kellad, keelp. ork. kontsert
— 15.30 helipl. — 16.00 muus. lastet.
— 16.30 kontsert — 18.40 sõnaline —
21.00 klaverisoolo — 21.25 „Põhja ju-
malad“, Ad. Oehlenschlägeri laulude
tsükkel — 22.05 vanu taani laule —
22.20 saksofoni solo — 22.50 ork.
kontsert — 23.50—1.15 moods. tantsu-
muusikat — 1.00 aeg, kellad

Rila 524,5 / 12
16.30—17.00 rahvakontsert
17.30—18.30 kontsert
19.30—22.00 üle. teatrist
22.05—24.00 tantsumuusikat

Kaunas 1935 / 7
18.00—20.00 sõnaline — 20.45—22.00
õhtukontsert — 22.40—24.00 kontsert.
Kavas: Schubert, Dvorak, Wieuxtemps,
Svendson

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 aeg, Krakowi fanfaare
13.10 matinee ülekanne Lwowist
13.45—14.10 heliplaate
14.10—19.45 sõnaline. Vahepeal 14.35,
15.45, 16.50 ja 17.30 heliplaate
19.30 instrum.-konts.

20.35 heliplaate
21.15 ajaviitemuus.
23.10 Chopini klaveripalu
23.50 tantsumuus.

Heilsberg 276,5/75 **Königsberg** 217/0,9
12.30 muus. oopereist
14.30 helipl. Königsbergist
16.30 lastetund
17.00 pärastl.-kontsert
18.25 Riik ja kirik
19.30 Stuttgarti vana lossi põlemisest
20.25 klaverimuusikat, Königsbergile
21.00 muus. operetest
23.00 teateid, — 1.30 tantsumuusikat

Königswusterhausen 1635 / 75
13.00 ilmteade ja helipl.
15.00 kontsert
15.50 lastetund
17.30 pärastl.-kontsert
19.30 koer majahoidjana
21.15 muus. raadioekspress
23.10—1.30 teateid ja tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
12.30 muus. saksa oopereist — 14.30
helipl. — 17.30 ajaviitekons. — 18.30
sõnaline — 19.05 Rahvaste õigus sõjas
— 20.20 õhtumuus. — 21.30 Austria
vana kaitseväämuus. — 23.30 tantsu-
muusikat

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227/1,7
11.15 inimene ja maailm
12.20 heliplaate
13.00 ajaviitekontsert
14.00 filharm. ork. kontsert
15.35 nädalalõpukons.
16.50 lastetund
18.00 koorilaule
19.15 sõnaline
21.00 lõbus õhtu
23.05 teateid ja õõmuus.
1.00—2.00 tantsumuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
11.00 heliplaate
13.20 heliplaate
14.00 ajaviitekontsert
16.30 noortetund
17.30 koorilaule
18.00 kontsert
19.30 Stuttgarti vana lossi põlemisest
20.30 kõne Friedrich Suurest
21.30 muus. raadioekspress
23.45 õõmuusikat

Praaha — 488,6 / 120
12.00 helipl. — 13.35 lõunakonts.
16.30 popul. laule — 17.10 Brno —
20.20 Brno — 21.05—23.00 kabaree
üle. raadiopalee suurest saalist —
23.25—1.00 üle. järg

Brno 341,7 / 36
12.00 Praaha — 13.35 lõunakontsert
— 16.30 laule — 17.10 pärastl.-konts.
— 20.20 lõunabõmi õhtu. Rahvalaule
ja tants — 21.05—1.00 Praaha

Bero-Münster 459,4 / 77
13.40 lõbus laupäev (helipl.) — 16.30
harmoonikaklubi konts. — 17.40 rah-
valaule (helipl.) — 18.00 noortetund
— 19.30 sõjaväeork. konts. — 20.00
kellamäng — 20.15 sõnaline — 21.00
sümf.-konts. — 23.15—24.00 tantsu-
(helipl.)

Viin 516,4 / 20

12.30 lõunakontsert
14.10 kontserdi üleik.
14.45—15.00 Enrico Caruso, helipl.
16.20 vanu schotti viise ja laule
17.20 Emil Schoenaich-Carolath, oma teostest
17.50 puhkpill-muusikat
20.15 Ludvig Gruberi helitöid
21.00 Thaddäus Rittneri komööd. „Eumenese tragöödia“
23.15 õhtukontsert

Budapest 550,5 / 20

10.15 kaitseväe ork. kontsert
13.00 kellamäng
13.05 ringh. kontsert
18.25 tantsumuus. helipl.
20.30 üleik. Verdi oop. „Aida“. Lõpuks mustlasmuusikat

Bukarest 394,2 / 16

14.00 ja 15.00 helipl. — 19.00 ja 20.10 ringh. ork. konts. — 21.40 helipl. — 22.00 alto soolosit — 22.30 kaitseväe muusikat — 23.15 konts. järg

Pariis 1724,1 / 80

9.45 heliplaate — 17.00 lastetund — 21.30 heliplaate — 22.45 laulude õhtu
Strassburg 345,2 / 12
13.30 helipl. — 16.15 tantsum. — 18.00 helipl. — 19.00 jazzmuus. — 20.30 instrum. konts. — 21.45 helipl. — 22.30 kammermuus.

London 261,5/67 **Daverly** 1554,4/35
12.15 jumalateenis. (1554,4 m) — 14.00 ork.-kontsert — 14.45 orelikontsert — 15.30 ork. kontsert (1554,4 m) — 18.45 aeg, (1554,4 m) orelikontsert — 19.15 lastetund (1554,4 m) — 19.15 tantsum. (261,5 m) — 20.30 aeg, Aitkensi laule 21.30 tsellosool. — 22.00 revülaule — 23.20 Glasgovi Orpheuskoori kontsert — 0.30 tantsumuusikat (1554,4 m) — 2.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.15 heliplaate — 9.00 linnaork. konts. — 9.30 töölislõunakonts. — 11.00 aeg, töölislõuna — 15.00 konts. lastele — 15.30 konts. linna- ja maanoorsoole — 17.00 küllakonts. — 17.30 kontsert —

18.00 aeg, ilmataade — 18.07 töölislõuna — 19.30 üleik. filharmooniast — 23.07—23.30 esperantoteateid

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Pühap. 10. aprillil

Tallinn 298,8 / 15

9.55 jumalateenistus Jaani kirikust.
Jutlustab õp. *Kubu*
12.00 sümf.-kontserdi ülekanne
14.00 põllumajand. kõne
14.30 põllumajand. teateid

17.30 „Vahitorni“ Seltsi kõned
18.30 reklaami ja heliplaate

18.50 päevaundiseid

19.00 *N. Adamsoni* balalaika-kvintett ja *Igor Schäfer*, bass

19.30 lugemistund (esineb *Hugo Laur*)

20.00 ilmataade ja ajanäit.-õiendus

20.05 kontsert. Juh. md. *Ark. Krull*

22.00 moodsat tantsumuusikat „Estonia“ Sinisest saalist

Suusahüpe raadios

Miniatüürveste

Isand Sihker töötas kohalikus ringhäälingus auväärt radioreporterina. Oma esinemisega võitis ta kuulajate lugupidamise ja peagi oli Sihker radiokuulajate lemmik. Suvel teotses ta radioreportaazhidega spordivõistlustelt, pidustusilt ja pallidelt, kuna talvel lõikas loorbeid suusamaratonide kirjeldustega ja võitjate intervjuerimisega.

Täna saabus Sihkrile telegramm:

Teile kui suusahüppajale ja meie reporterile usaldame järgmise ülesande. Homme korraldage radioreportaazh suurejooneliselt suusahüppe demonstratsioon-võistluselt. Kirjeldage meie austatud kuulajatele oma muljeid hüpates!

Raadioringhääling.

Üleni suuskurivormis radioreporter Sihker koos ringhäälingu tehnikuga saabusid varakult hüppemäele. Ja nemad ep sikutasidki 300 meetrit mikrofonikaablit üles märke ja kaks mikrofoni, võimendajad, hüppesuusad... Ei ole nali!

Sihker harjutab. 60... 65... 68 meetrit! — mitte-avalik sensatsioon. 50,50 meetrit on senine hüppe-ekord. Isand Sihker töötab kõmulisi tagajärgi.

Täpselt kell 12.00 algab suusahüpete demonstratsioon-võistlus. Osavõtjaid 42. Pealtvaatajaid umbes 8500. Sihker askeldab mikrofoni ees. Valjuhääldajad rääkivad: „Hüppab vanameister Kehkleja!“ Sihker kordab seda oma lugupeetud kuulajatele. Juba linglebki hüppaja mäest alla. Paar hetke hiljem... valmistus hüppeks, ärähüpe, ilus „lend“, maandumine. Tagajärg 52,50 meetrit. Rahvas juubeldab. „Hüppab paberlik suusahüppaja Tuus!“ Mees kukub. Sihker jätab teise mikrofoni „trampliini“ juurde tehniku hoolde, ronib siis üles märke, tal on sooritada ülesanne ringhäälingu huves.

Radioreporter Sihker esineb hiilgevormis. Väike kantav lühilainesaatja kinnitatakse talle rihmadega selga. Mikrofon asetatakse rinna ette. Ent seejuures tundvat ta end kergena. Vahepeal saavutavad mõned hüppajad rahuldavaid tagajärgi — 45 — 50 meetrit. „Hüppab radioreporter isand Sihker! Tähelepanu! Palun alt laiemale!“ kõlab valjuhääldajaist. Rahvas pingutab närve. Kogenud radioreporter närveerib pisut kaamerate ees. Kerge viibe ja Sihker kõneleb mikrofoni: „Lugupeetud kuulajad, mu daamid ja härrad! Mul on meeldinud ülesanne kirjeldada oma tundeid suusahüppel, niipalju kui see mul õnnestub. Mind ümbritsevad uudishimulikud pilgud. Aimatakse midagi... Enam ei või ma, mind ootavad tuhanded. Tõuge

ja ma liuglen mäest alla. Arendan peadpöörivat kiirust. „Trampliin“ läheneb kohutavalt kiiresti. Valmistun hüppeks. Aparatuur takistab hüpp-pingutust, usun, et tagajärg kannatab selle all. Hüppan — hopp! Näen oma jalge all kirevat inimmerd. Õudne mühin kõrvus, riided lotendavad tuule käes. Oh! — suusad ristuvad, tasakaal tahab kaduda. Mul on hirm, vist kukun, tegin pingutuse... tasakaal käes, maa läheneb pöörase kiirusega... pean maanduma... hüigla rahvakisa... sooh, maandusin õnnelikult... veel kõvem aplaus... tagajärg on vist kohutav... kuululen hüüdu: „— hüppas Sihker raadio-ringhäälingust 73,50 meetrit, seega endine rekord ületatud 21 meetriga“... hingan kergendatult... ometi ükskord! Sihker katkestab reportaazhi, ta oli küllalt rahuldavalt oma ülesande täitnud. Ta sõidutatakse rahvahulkade juubelduse saatel autos stuudiosse. Tema kolleeg, spordi „hallo-mees“, jätkab reportaazhi. Siit peale sai too mees kuulsaks. Ajalehtedes kirjeldati temast pikalt. Kinolinal näidati filmi „Radioreportaazh suusahüppel“. Raadioringhääling sai oma kuulajailt tuhandeid kirju, milles nõuti Sihkre esinemist. Sooviti edu, jõudu, õnne! Abonentide arv kasvas 1/3 võrra, suurem hulk neist sportlased.

Radioreporter Sihkre karjäär oli alanud.

Ref-Lex.

Huvitav antenn

Üks saksa kohalik ajaleht teab jutustada huvitava loo, kuidas keegi küllaline omale võõrastemajas ehitas omapärase siseantenni. Ta asetas hariliku riidekapi jalgade alla portselantaldrekud. Kapi siseseinad värvis ta üle metallvärviga (alumiiniumvärv) ja sai seega hästi juhtiva kihi. Seeläbi muutus riidekapp kõrgemahtuvusega siseantenniks. Veel parem oleks olnud kappi seespoolt õhukese stannioliiga katta. Märkimisväärt on seejuures asjaolu, et kappi võis kogu aeg kasutada, ilma et vastuvõtt selle all oleks kannatanud.

Uus prantsuse suursaatja

Uus prantsuse saatja Loire püstitatakse Séverac'i, mis asub Nantes'i ja Vannes'i vahel. Antennimastide ja maanduse ehitustöödega on juba alatud.

Dipl. ins. F. OLBREI

„35-krooniline kõrgeväärtuslik ja võimas võrkanoodi aparaat“

ilmus „Raadios“ nr. 1, 2, 3, 4 ja 5, millised numbrid (à 10 senti) on saada talitusest.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
12.30 lõunakonts. — 14.30 ajaviitekonts.
— 17.30 muus. — 17.55 ajaviitemuus.
— 19.35 pedagoogika teadusena —
20.25 õhtumuusikat — 21.40 valsse —
22.35 pilk olevikku

Langenberg 472,4 / 17 **Köln** 227 / 1,7
11.10 inimene ja maailm
12.10 võimlemine muus. saatel
12.45 kuuldemäng
13.00 ajaviitekonts.
14.00 lõunakonts.
17.20 tund noorsoole
18.00 videvikkonts.
19.15 heliplaate
21.00 1932. a. operetimuus.
21.30 koorikontsert
23.45—1.00 õö- ja tantsumuus.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
11.00 lõbusaid palu tsello
11.30 klaverimuusikat
13.00 puhkpill. muusikat
14.00 lõunakontsert
18.00 pärastl.-kontsert
19.50 arstlik kõne lastest
20.30 ajaviitekontsert
22.30 uuematsaksa instrumentaalmuus.
23.45—1.00 kontsert

Praaha 488,6 / 120
11.30 muus. kooliraadio — 12.00 heli-
plaate — 12.05 muus. kooliraadio —
12.55 helipl. — 13.20 helipl. — 13.45
lõunakonts. — 16.30 helipl. — 17.00
Brno — 18.05 Mozarti keelp. kvart.
es-duur. Beethoven keelp. kvart. f-duur
op. 59 nr. 1 — 19.30 saksa saade —
20.20 lõbus õhtu — 21.20 vene ja
väikevene tantse ja laule — 22.00 aeg,
kontsert — 22.30 kontsert — 23.20
ork. kontsert

Brno 341,7 / 36
11.30 Praaha — 13.45 lõunakonts. —
16.30 konts. klaveril, Schubert, Liszt,
Bartók j. t. — 17.00 pärastl.-konts. —
18.05 Praaha — 19.25 saksa saade —
21.20 retsitats. — 22.00—24.00 Praaha

Bero-Münster 459,4 / 77
13.40 ork. konts. — 16.30 helipl. —
17.00 ork. konts. — 19.30 kloun Grock
oma muus. skitsis, helipl. — 21.00
õhtukonts.

Viin 516,4 / 20
11.20 linnuhääled kevadel
12.30 lõunakontsert
13.40 Meta Seinemeyer, helipl.
14.10—15.00 heliplaate
16.30 muus. lastemäng
16.55 Naised Goethe elus
18.00 pärastl. kontsert
20.00 kasvatusel algrahvaste juures
20.35 riigi muus.- ja kunstiakadeemia
professorite kontsert. Kavas: Joh.
Sebastian Bach, Fr. Liszt, W. A.
Mozart, E. W. Korngold, Jos. Marx,
Joh. Brahms
23.00 tantsumuusikat

Budapest 550,5 / 20
10.15 ringh. ork. kontsert
13.00 kellamäng
13.05 kontsert
17.30 heliplaate
19.15 mustlasmuusikat
20.40 kontsert. Lõpuks mustlasmuus.

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 14.00 helipl. — 18.00 sõjaväe

muus. — 19.10 konts. järg — 20.40
helipl. — 21.00 keelp. kvartett. —
21.45 laule

Pariis 1724,1 / 80
8.45 helipl. — 21.00 muus. vestlus —
22.30 kuuldemäng ja kontsert
Strassburg 345,2 / 12
12.30 helipl. — 18.00 instrum. konts.
— 19.30 ja 20.45 helipl. — 21.30 ope-
reti üleik. — 23.30—0.30 ork. konts.
üleik. Pariisist

London 261,5/67 **Daventry** 1554,4/35
11.15 jumalateen. (1554,4 m) — 13.00
kontsert — 13.45 orelikonts. — 14.30
uusi helipl. — 16.30 koolikontsert —
17.15 kergesis. muus. — 18.15 lastet.
(1554,4 m) — 18.15 tantsum. (261,5 m)
— 19.30 aeg, Debussy klaveripalu —
21.00 muus. vahemäng „Cupid Plus
Two“ — 21.30 pop. uvertüüre — 22.35
kammermuus. — 24.00 tantsumuus.
(1554,4 m) — 1.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20
7.15 hommikkonts. — 9.30 töölislõuna-
konts. — 15.30 kirjandust ja muus. —
16.30 konts. lastele — 18.07 tööliste
— 19.00 üleik. teatrist — 22.30 õhtusi
uudiseid

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Laup. 23. aprillil

Tallinn 298,8 / 15

16.45 reklaami ja heliplaate
17.00 püevauudiseid
17.30 ajanäit.-õiendus, lõpuks helipl.
18.30 Põllumajandusliku Konjunktuur-
büroo majandusteaduslik assistent
H. Pachel: Majanduslik ringvaade
19.00 „Päevalehe“ toimetaja *E. Jalak*.
Nädala välispoliitiline ringvaade
19.30 ülekanne Tartust
19.35 kontsert-aktus Eesti ühistegevuse
30 a. kestvuse mälestuseks. Kavas:
kõnesid retsitatsioon, instrumentaal-
ja vokaaloolosid, meeskvarleti ja
orkestri ettekandeid (üleik. Tallinna
Börsisaalist). Lõpuks heliplaate
22.00 moodsat tantsumuus. Dancing-
palace'ist „Gloria“ (*Kurt Strobel* ja
tema orkester)

Tartu 505 / 0,5
16.45 reklaami ja heliplaate
17.00 üleik. Tallinnast
19.30 ilmteade ja ajanäitaja-õiendus
19.35 ülekanne Tallinnast
22.00 moodsat tantsumuusikat

Lahti 1796 / 54 **Helsingi** 368,1 / 15
12.00 valuuta kursid, 12.05 heliplaate
17.00 üleik. skautidele
18.00 eesti keelt, Leeni Ploompuu-
Vesterinen
18.30 akordeoni muusikat
18.59 aeg, ilmteade
19.40 vesteid
20.05 „Viipurin Lauluveikkot“ koori
kontsert. Juh. Felix Krohn. Lõpuks
— 24.00 tantsumuusikat

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
17.00 keelpill. ajaviitemuus.
18.00 lastetund

18.30 heliplaate
20.00 retsitatsioon
20.50 vana tantsumuus.
22.00 muus. kabaree
23.00 moods. tantsumuusikat

Oslo 1083 / 75

14.00 heliplaate — 17.16 ork. konts.
restor. „Cecil“ — 18.00 laste jumala-
teenistus — 19.00 teatripala lastele —
19.30 rahvamuus. — 21.00 laulude-
konts. — 23.15 ringh. ork. kontsert —
24.00 tantsumuusikat

Kallundborg 1153,8 / 12,3
13.00 aeg, kellad, keelp. ork. konts. —
15.30 helipl. — 16.00 lastet. — 16.30
kontsert — 17.15 sõnaline, konts. järg
— 21.30 Joseph Lanneri ja H. C. Lum-
bye, helit. konts. — 23.15 segaeeskava
— 24.00 moods. tantsumuus. — 1.00
aeg, kellamäng

Riiu 524,5 / 12

7.30 kontsert
16.30 popul. muusikat
17.30 vene tantse
20.00 üleik. teatrist
22.30—24.00 tantsumuus.

Kaunas 1935 / 7

18.00 sõnaline — 20.45 õhtukonts. —
22.40—24.00 kontsert. Kavas: Mus-
sorgski, Akimenko, Beriot, Mendelssohn

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16

12.58 aeg, Krakowi fanfaare
13.10 muus. üleik. Lwowisi
13.45 heliplaate
14.20—19.05 sõnaline, vahepeal 14.35,
15.45 ja 17.40 heliplaate
19.30 muusikat
20.35 heliplaate
21.15 ajaviitemuusikat
23.10 Chopini helitõid
23.50 tantsumuus.

Heilsberg 276,5/75 **Königsberg** 217,0/9

12.30 ajaviitekonts.
14.30—15.30 helipl. Königsbergist
16.35 lastetund
17.05 lõbusat romant. muus.
19.40 uue Türgi majanduselu
20.10 muusikat viiuli, tsello ja harfi
ettekandes
20.40 igavesed tüübid
21.00 lõbus õhtu
23.10—1.30 tantsumuus.

Königswusterhausen 1635 / 75

13.05 muus. kooliraadio
15.00 kontsert
15.50 lastetund
16.45 naistetund
17.00 grammofoni ja heliplaadi arene-
mine
17.30 pärastl.-kontsert
19.20 oleviku vaimlik tasapind
20.30 Kas võib uskuda jumalat?
21.00 lõbus õhtu
24.00—1.30 tantsumuusikat

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
12.30 ajaviitekonts. — 14.30 helipl. —
17.30 lõbusat romant. muus. — 20.00
õhtumuus. — 21.00 lõbus õhtu — 24.00
tantsumuus.

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227/1,7

11.10 inimene ja maailm
12.10 rütm. võimlemist

13.00 heliplaate
14.00 lõunakonts.
15.35 nädalalõppkonts.
16.50 muus. lastetund
18.00 videvikkonts. Kavas: Fr. Schuberti helitõid
19.15 sõnaline
20.35 oléviku füüsikaline ilmapilt
21.00 lõbus õhtu
1.00—2.00 jazzmuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

11.00 Mendelssohni, helit.
13.20 heliplaate
14.00 lõunakontsert
15.40 Nikolans Lenau teoseid
16.00 koorilaule
16.30 tund noorsoole
17.30 lõõtspilli kontsert
18.00 pärastl.-kontsert
21.30 lõbus õhtu
23.00 Viini muusikat
23.45 õõmuusikat

Praaha 488,6 / 120

12.00 helipl. — 13.45 lõunakonts. —
16.30 oop. aariaid — 17.10 Brno —
19.30 saksasaade — 20.30 Brno — 21.30
Spilar-Mirovsky-Pibos: autor.-kabaree
— 23.25 raadiofilm „Ideal“

Brno 341,7 / 36

12.00 Praaha — 13.45 lõuna-konts. —
16.30 viiuli konts. — 17.10 pärastl.-
konts. — 19.25 konts. — 20.30 rah-
vuskardi puhkp. muus. — 21.30
Praaha — 23.25 Praaha

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 helipl. — 16.30 lõõtspilli konts.
— 17.00 helipl. — 19.30 lõbusat aja-
viidet — 20.00 kellad — 21.00 laule
ja instrum.-teoseid — 22.15 segaees-
kava — 23.10 tantsumuus., helipl.

Viin 516,4 / 20

12.30 lõunakontsert
14.10 konts. järg
14.45—15.00 Sigrid Onegin, helipl.
16.25 Jenő Mohács'i novell „Egiptuse
prints“
17.15 kella-5-tee
19.30 helifilmi esteetilisest põhiprob-
leemidest
20.10 rahvakontsert
21.10 Fr. Schiller'i „Luise Millerin“,
kuuldem. Carl Hageman'ilt
23.05 õhtukontsert

Budapest 550,5 / 20

10.15 P.T.T. ork. kontsert
13.00 kellamäng
13.05 kvint. konts.
17.30 ork. konts.
18.25 ungari laule
19.30 Rich. Wagner'i oop. „Die Wal-
küre“. Lõpuks jazzmuusikat

Bukarest 394,2 / 16

13.10 ja 14.00 helipl. — 18.00 kerge-
sis. rumeen. muus. — 19.10 konts.
järg — 20.40 helipl. — 21.00 ooperi
ülekanne

Paris 1724,1 / 80

8.45 ja 13.30 helipl. — 19.30—22.30
sõnaline — 22.30 heliplaate

Strassburg 345,2 / 12

12.30 helipl. — 15.15 ja 17.00 tantsum.
helipl. — 18.00 jazzmuus. — 19.30 ja
20.45 instrum. konts. — 21.30 sümf.
konts. — 23.30—1.00 tantsumuus.

London 261,5/67 **Daventry** 1554,4/35

11.15 jumalateen. (1554,4 m) — 13.00
ork.-kontsert — 15.30 üle. Shakes-
peare teatrist, Walesi prints avakõne
— 17.45 aeg (1554,4) orelikontsert —

18.15 lastetund (1554,4 m) — 18.15
tantsumuusikat (261,5 m) — 19.45 kla-
verisool. — 20.30 meeskoor „Orpheuse“
laule — 21.00 kaitseväe ork. kontsert
— 22.40 kuuldem. Shakespeare järele
„Kuningas Heinrich V“ — 0.10 tantsumuus. (1554,4m) — 1.00 Big Ben (1554,4m)

Leningrad 1000 / 20

7.15 helipl. — 9.00 konts. — 9.30 konts.
oktoobrilastele — 11.01 töölislõuna —
15.00 konts. lastele — 16.00 konts.
noorsoole — 18.07 töölisleht — 19.00
komsom.-leht — 21.00 konts. — 23.07
kontsert

Moskva VZSPS 1304 / 100

(Vaata pühapäev.)

Pühap. 24. aprillil

Tallinn 298,8 / 15

10.25 jumalateenistus Pauluse kirikust.
Jutl. õp. *Bekmann*. Lõpuks helipl.
12.15 I Eesti polgu 15 a. juubeli aktuse
üle. „Estonia“ kontsertsaalist. Ka-
vas: kõned, instrum.- ja vokaal-soo-
losid, orkestri ettekand. jne.
14.00 põllumajandusl. kõne
14.30 põllumajand. teateid

17.30 „Vahitorni“ Seltsi kõned

18.30 reklaami ja heliplaate

18.50 päevauudiseid
19.00 *N. Adamsoni* balalaika-kvintett
19.30 lugemistund
20.00 ilmateade ja ajanäit.-õiendus
20.05 ÜENÜTO kirjandusõhtu ülekanne
Tallinna Börsisaalist Lõpuks kuni
23.00 moods. tantsumuusikat Tartust
„Vanemuise“ einelauast

Tallinna saatja kuuldavus Jõhvis

Viibides 9. ja 10. aprillil juhuslikult Jõhvis, püü-
sin seal kontrollida ka Tallinna saatja kuuldavust. Pärale
jõudes sain sealt isikutelt kuuldavuse kohta halva otsuse,
mille tõttu aparadii taha asusin õige pessimistlikus
meeleolus. Algasin proovimist kohaliku postiametniku
korteris, Jõhvi ja Kuremäe postkontorite ülemate ja kor-
teriperemehe-postiametniku juuresolekul. Üllatuseks
osutus terve õhtu kestvuselt vastuvõtt täiesti rahuldavaks
nii võimsuselt kui selguselt. Ainukeseks puuduseks oli
vaid Viiburi nõrk läbikõnitus, mida aga muusika ajal
sugugi kuulda ei olnud. Proovisime kahe aparadiga:
korteriperemehe omaehitatud Neudorfi skeemi järgi
4-lambilise patareivastuvõtjaga ja minul kaasasoleva
3-lambilise „Lorenz“ võrkvastuvõtjaga. Mõlemiga oli
vastuvõtt täiesti rahuldav. Järgmisel päeval kontrollisin
kuuldavust nii päeval kui õhtul kolmes uues kohas,
igas isesuguse aparadiga, üks nendest 4-lambiline pata-
reivastuvõtja (Neudorfi skeem), üks kahelambiline ja
üks 3-lambiline võrkvastuvõtja, kusjuures kõigi aparaa-
tidega osutus vastuvõtt täiesti rahuldavaks, eriti aga 3- ja
4-lambilistega, kus võimsust tublisti tuli sumbutada,
sest muidu oli liialt valju. Õhtusel proovimisel Tele-
funken 3-lamb. võrkvastuvõtjaga kohaliku tarv.-ühingu
ärijuhi korteris, viibisid juures üle tosina kohaliku in-
imese, kes olid üllatatud Tallinna kuuldavusest. Kostvus
oli väga võimas ja selge. Ainult lühikest aega oli mär-
gata nõrka fadingit. Nähtavasti on Tallinna saatja kost-
vust parandanud nii võimsuse tõstmise kui ka laine
nihutamine Viiburist ja teistest segajatest lainetest vähe
kaugemale. Vaevalt sai seesugune hää kuuldavus Jõhvis
olla juhuslik. Kohapeal leidsin vaid ühe raadiokuulaja,

kes tõendas, et viimasel ajal on Tallinna kuuldavus hää.
Teised seni, kuni ei olnud neile kuuldavust demonstree-
ritud, tõendasid, et kuuldavus on halb. Seetõttu olid
ka nemad üllatatud, kui kuulsid hääd kostvust Tallinnast.
Sealjuures selgus aga kõnelustest, et enamik ei ole juba
ammu aega Tallinna kuulamist üldse proovinudki. Ka
tuleb tähendada, et Tallinn nõuab kaunis täpset välja-
reguleerimist selleks, et kuuldavus oleks hää. Eriti tuleb
seda silmas pida mitme häälestusahelaga aparadii juu-
res. Enamik kohalikke raadiokuulajaid, kes minu juures-
olekul proovisid, võtsid oma ülesannet liiga kergelt ja
seepärast ei olnud ka tulemused nii hääd.

Omaks üllatuseks lugesin samal päeval „Päeva-
lehest“, et Kohtlast, mis on Tallinnale lähemal, on saa-
detud toimetusele avaldamiseks protestikiri Tallinna
saatja halva kuuldavuse üle. Oleksin meeleldi peatunud
ka Kohtlas, et kontrollida kuuldavust, kuid aeg kahjuks
ei lubanud. Usun aga, et sealgi on tegemist arusaama-
tustega. Hiljuti sai ringhääling Rakverest krõbeda
sõimukirja Tallinna halva kuuldavuse pärast, kuid koha-
likult telefonivõrgu ülemalt telefoni teel järelepärides
selgus, et Rakveres on Tallinna kostvus peale võimsuse
tõstmist ja laine muutmist väga hää. Läänemaa telefoni-
võrgu ülem teatas ametlikus kirjas, et Tallinna kostvus
on Haapsalus väga hää. Samasuguseid teateid on tulnud
üksikutelt raadiokuulajatelt Petserist, Valgast, Pärnust,
Koerust ja mujalt. Nii peab oletama, et võimsuse tõstmine
ja laine muutmise on annud tunduvald positiivseid tu-
lemusi.

K. Reinmann.

E. DAVIDOV'i „Tuuledünamoga akkumulaa-
torilaadija“ ilmus „Raadios“ nr. 29 ja 30,
millised numbrid (à 10 senti) on saada talitusest.

Messe" — 23.35 tantsum. (1554,4 m)
— 23.45 tantsum. (1554,4 m) — 1.00
Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20
7.15 heliplaate — 9.30 töölislõunakont-
sert — 11.00 aeg, lõunakontsert — 15.00
kontsert lastele — 17.00 külaork. konts.
18.00 aeg, ilmataede — 18.07 töölisleht
— 19.00 ülel. teatrist ehk kultuur-
hoonest — 23.07—0.20 saade kõrgele
põhja

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Laup. 28. mail

Tallinn 298,8 / 15
17.15 reklaami ja heliplaate
17.30 päevauudiseid
18.00 ajanäit-õiendus
18.01 heliplaate
19.00 „Päevalehe“ toimetaja E. Jalak:
Nädala välispoliitiline ringvaade
19.30 ülekanne Tartust
19.35 kontsert. Juhat. md. Ark. Krull.
Orkester: Nürnberg, Polonees, Yoshi-
tomo, Ida-Aasia süit. Suppé, avam.
„Bandiitide tembud“. Léhar, valss
„Kuld ja hõbe“. Nedbal, potp. op.
„Pool veri“. Aletter, „Unistus“. Le-
maire, Pizzicato. Noack, Intermezzo.
Dicker, valss „Lulu“. Laukien, marss
21.15 vana tantsumuusikat (Salong,
Oja, Kärt)
22.00 moodsat tantsumuusikat Dancing-
palace'ist „Gloria“. (Kurt Strobel ja
tema orkester)

Tartu 505 / 0,5
17.15 reklaami ja heliplaate
17.30 ülekanne Tallinnast.
19.30 ilmataede ja ajanäitaja-õiendus
19.35 ülekanne Tallinnast
22.00 moodsat tantsumuusikat

Lahti 1796 / 35 **Helsinki** 368,1 / 10
12.00 valuuta kursid — 12.05 helipl.
17.00 ringh. ork. kontsert
18.00 teatripala
18.59 aeg, ilmataede
18.50 päevauudiseid
19.10 Beethoven'i IX sümfoonia
21.00 kõne
21.25 heliplaate
Lõpuks kaitseväge muusikat

Stockholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
17.00 ajaviitemuus.
18.00 lastetund
18.30 kabaree
20.30 G. Verdi oop. „Aida“
23.10 oop. järg
24.00—1.00 moods. tantsumuus.

Oslo 1083 / 60
14.00 helipl. — 17.15 ringh. ork. kont-
sert — 18.15 lastetund — 19.15 rahva-
viise — 20.30—22.40 sega eeskava —
23.15 koorilaule — 23.45 kabaree —
24.05 tantsumuus.

Kallundborg 1153,8 / 12,3
13.00 aeg, kellad, keelpill. kontsert —
15.30 heliplaate — 16.30 kontsert —
21.00 aeg, muusikat — 22.00 balli ülel.

„Ulvedalenest“ — 23.00 kergesisulist
muus. — 23.45 moods. tantsumuus.

Riia 524,5 / 12
7.30 kontsert
17.00 ajaviitekontsert
20.05 kuuldemäng
21.20 koorikontsert
22.35 tantsumuusikat

Kaunas 1935 / 7
20.45 kontsert — 22.20—23.30 kontsert.
Kavas: Mozart, Haydn

Varssav 1411,8 / 158 **Katovice** 408 / 16
12.58 aeg, Krakovi fanf.
13.10 matinee ülel. Lvovist
13.45, 14.35, 15.45 ja 16.50 helipl.
18.20 konts. noorsoole
21.15 ajaviite-muusikat
23.10 Chopini helitööd
23.50 tantsumuusikat

Heilsberg 276,5 / 75 **Königsberg** 217 / 0,9
12.40 lõunakontsert
14.05 heliplaate
16.35 töötund lastele
17.05 ajaviite-kontsert
20.00 ungari luulet
21.00 kirev õhtu, lõpuks tantsumuus.

Königswusterhausen 1635 / 75
12.10 „Gustav Adolfi mälestuspüha“
13.05 muus. kooliraadio
15.00 kontsert
15.50 lastetund
16.45 kui naised kirjutavad kirju
17.30 pärastl.-konts.
18.30 tervishoidu
18.50 sõnaline
21.00 muus. Viini operetest
23.00 välisajakirjanduse aastabanketi
ülel. hot. Adlonist. Lõpuks — 1.30
tantsumuusikat

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6
12.00 G. Adolfi mälestuspüha — 14.00
ja 15.05 heliplaate — 17.30 pärastl.-
kontsert — 18.30 Atlantisest Vaikse
okeanini — 19.25 ja 20.20 õhtumuus.
— 21.00 muus. Viini operetest — 23.30
tantsumuusikat

Langenberg 472,4 / 17 **Köln** 227 / 1,7
14.00 lõunakontsert
15.30 nädallõppkontsert
16.50 lastetund
17.20 naiste saatusest
18.00 videvikkontsert
20.30 silminimene ja kõrvinimine
21.00 lõbusõhtu
23.25 õmmuusikat
1.00—2.00 jazzmuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
13.20 ajaviitekontsert
14.00 lõunakontsert
15.00 itaalia laule ja aariaid
15.30 balalaika kontsert
17.30 vok. kvartett
18.00 kuuldemäng
20.30 lüürikat
21.15 ajaviitekontsert
23.45 õmmuusikat

Praaha 488,6 / 120
13.45 lõunakonts. — 17.10 Brno —

19.30 saksa saade — 20.20 Brno —
21.30 metsasarve kvart. ettek. — 22.00
populaarne konts. — 23.25—1.00 raadio
film

Brno 341,7 / 36
13.45 lõunakonts. — 17.00 naistetund
— 17.10 pärastl.-konts. — 19.25 saksa
saade — 20.20 vana Brünni muus. —
21.30 viiulikonts. — 22.00 rahvaste
tantse — 23.25—1.00 raadiofilm

Bero-Münster 459,4 / 77
13.40 lõbus laupäev (helipl.) — 14.15
laupäeva-üllatus — 16.30 kammermuus.
helipl. — 17.00 muus. moodsaist oop.
— 18.00 lõõtsharm. konts. — 18.50
rändlaule (helipl.) — 20.00 kellamäng
— 20.30 kontsert — 21.00 Schuberti-
Berté operett „Kolmeneitsimaja“ —
23.25 tantsumuus. (helipl.)

Viin 516,4 / 20
12.30 lõunakontsert
14.10 kontserdi järg
14.45 Nino Piccaluga, helipl.
16.20 kuulsaid instrumentaliste
18.00 puhkpill. muusikat
20.00 Ada Sari, laule ja aariaid
21.00 muus. Viini operetidest
23.20 tantsumuusikat

Budapest 550,5 / 20
10.15 kaitseväge ork. konts.
13.00 kellad
13.05 raadiokontsert
18.00 mustlasmuus.
19.20 kirikukoori konts.
20.45 ork. kontsert
22.00 operettmuusikat
Lõpuks tantsumuusikat

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 14.00 helipl. — 18.00 ja 19.10
ajaviite ja rumeenia muus. — 20.40
helipl. — 21.00 teater — 21.30 Viini
muus. — 22.00 rumeenia muus.

Pariis 1724,1 / 80
8.45 helipl. — 13.30 kontsert — 19.30
sõnaline — 21.45-Rossini koom. oop.
„Beaumarchais“

Strassburg 345,2 / 12
12.30 heliplaate — 15.15 ja 17.00 tantsu-
muusikat — 18.00 jazzmuusikat — 19.30
ja 20.45 ork.-kontsert — 21.30 konts.
— 23.30 tantsumuusikat

London 261,5 / 67 **Daventry** 1554,4 / 35
13.00 ork. konts. — 13.45 orelikonts.
— 14.30 ork. konts. — 15.30 muusika-
püha — 16.45 kontsert — 17.45 aeg
(1554,4 m), orelikonts. — 18.15 lastet.
(1554,4 m) — 18.15 tantsum. (261,5 m)
— 19.45 laule — 20.30 Rheini laule —
22.50 revüü — 23.35 laule — 23.55
tantsum. — 1.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20
7.15 helipl. — 9.00 linnaork. konts. —
9.30 konts. õpilasile — 15.00 konts.
lastele — 17.30 külaork. konts. —
18.00 aeg, ilmat. — 18.07 töölisleht —
19.00 komsomolleht — 19.30 külaork.
konts. — 20.30 linnaork. konts. — 2.00
— 3.30 õine saade

Moskva VZSPS 1304 / 100
(Vaata pühapäev.)

Pühap. 29. mail

Tallinn 298,8 / 15
9.55 jumalateenistus Pühavaimu kirikust. Jutl. õp. Tallmeister

12.30 põllumajand. kõne
13.00 põllumajand. teateid
13.10 lõunakontsert. Juh. Ark. Krull.
17.30 kohtunik *Rutherford* raadiokõned
18.30 reklaami ja heliplaate
18.50 päevauudiseid

19.00 Kirillovi balalaika-kvinteti ettek. 19.30 lugemistund
20.00 aeg, ilmateade
20.05 kontsert. Juh. Ark. Krull
22.00 moodsat tantsumuus. „Estonia“ sinisest saalist

Sensatsiooniline leiutis?

Kõiki laineid on võimalik eraldada

Valdemar Poulsen, kes on tuntud rahvusvaheliselt kaartulesaatja leiutajana, on hiljuti koos oma pojaga teinud tähelepanuvääriva leiutise, mille peale on juba ka patent võetud. Poulsen ei ole oma leiutist küll veel avaldanud, kuid nii palju on kindel, et on tegemist vastu võtu seadeldisega, mille abil on isegi võimalik selliseid jaamu eraldada, mis ühel lainepikkusel töötavad. Seadeldis olevat väga lihtne ning odav ja teda võivat iga aparadi juurde asetada.

Austria sisseveokeeld raadiotööstusele

Neil päevil astus Austrias jõusse sisseveokeeld raadioaparaatide peale. Keelatud on vastuvõtjate, transformatorite, lampvõimendajate, samuti ka elektrigrammofonide sissevedu. Peale selle kuuluvad veel keelu alla kahevõrelambid saate, alalduse ja võimenduse otstarbeks.

Ringhäälingukava pimedale

Ringhääling on juba oma algusest saadik pimedate eest hoolitsenud. Saksaamaal antakse juba alates 1926. a. välja ringhäälingu saatkava erilise pimedate kirjaga, et teha pimedaid raadiokuulamisel olenematuks võõrast abist.

Kopenhaageni salasaatja tabatud

Juba mitu nädalat töötas Kopenhaagenis salasaatja samal lainel mis ametlik saatjagi, pakkudes kuulajale vaheaegadel heliplaatide muusikat. Pikkade otsingute järele on nüüd viimaks õnnestunud seda saatjat tabada. Kuna saatja omanik, keegi kahekümneaastane noormees, seadeldise vahepeal ära lõhkus, siis pääses ta palja noomitusega.

Uus Ungari suursaatja

Teatavasti kasutab praegust 210 meetrilist lainepikkust Ungari Crepely saatja. Nüüd tahetakse seda lainepikkust anda uuele suursaatjale Lakihegy's, mis püstitatakse senise 23-kW saatja kõrvale. Ehkki vana saatja on kaunis kaugele välismaal kuulda, kui siiski leidub Ungaris kohti kus saatja ei kosta.

Uue saatja võimsus olevat 175 kW. Eelvõimendaja omab kaks 40-kW lampi. Lõppvõimendajaks on 130 kilowattiline lamp. Üha aasta jooksul loodetaksa saatjat tööle panna. Peale seda kavatakse ehitada kaks vahesaatjat, mis töötaks poolautomaatselt, kuna neid pannakse tööle 4 km kauguselt.

Saatekatsed Vesterglenis

Uue shooti saatejaama saatekatsed Vesterglenis näivad olevat väga õnnestunud. Katsed kestavad siiski veel mõni aeg edasi. Kandelaine on teatavasti 376 m.

Kindral Ferrié mälestuseks

Hiljuti surnud uue prantsuse raadiovõrgu looja ja Eiffeli torni saatejaama algataja kindral Ferrié mälestuseks nimetati üks Pariisi Champs-de-Mars'i tänavaist tema nime järgi.

R. Neudorfi

„Raadio käsiraamat“

on hädatarvilik kõigile raadiokuulajale. Müügil „Raadio“ talituses, Narva mnt. 27. Hind 3 krooni.

Raadioreporter — ilmaränduriks

Ameerika „National Broadcasting Company“ on oma raadioreporterit ja intervjuueriia Frazier Hunt'i saatnud ümber ilma reisule. Franzier Hunt tahab saada materjali ühe ettekande-seeriale „Maailma isiklikkus“. Oma reisul külastab ta Jaapanit, Siberit, Hiinat, Siiamit, Egiptust ja Euroopat, ja tahab kõikjal, kus tal võimalus kasutada lühilainelist saatjat, peaausjalikult Honolulu, Tokios, Shanghais, Manilas, Bangkokis, Kairos, Roomas, Berliinis, Pariisis ja Londonis, anda edasi teateid Ameerika saatejaamast.

Tagasi vana aja juurde?

Strassburgi linna pargis „Orangerie's“ on mõned pingid varustatud peatelefonidega, mis on ühenduses ühe vastuvõtjaga.

Ringhääling Inglismaal

Inglismaal on praegusel silmapilgul 4556740 raadiokuulajat. See on umbes 10% kogu elanikkude arvust.

Radio-Sofia võimsust tõstetud

Radio-Sofia tehakse võimsamaks 6 kW võrra. Aga ka pärast ümber ehitust on vist saatja võimsus veelgi nõrk, et võimaldada hädad vastuvõttu üsna laialdaste piiridega Bulgaaria maaalal. Seepärast on võetud kaalumisele vahesaatejaamade ehitamise küsimus Plovdiv'is, Varna's ja Ruse's.

Uus suursaatja Münchenis

Käesoleva kevade külm ilmastik on takistanud uue saatejaama ehitustööd. Sellegi pärast loodetakse juunikuul teisel poolel võivat teha proovikatseid, nii et ametlik avamine võiks toimuda augustikuu keskpaigas.

Brno traaditu vastuvõtt Ameerikas

Brno saatejaam sai neil päevil kirja Kaliforniast kelleltki mr. Ralph I. Galtm'ilt San Diegost, kes teatab, et ta on 1932. a. märtsis kuulnud Brno saatejaama. Ta kuulnud öösi üsna selgesti: „Hallo, Brno raadio“, millele järgnes klassikalise muusika ettekanne, mida ta kuulis selgelt ja puhtalt. Teda rõõmustavat, et ta Põhja-Ameerika läänerannal nii kauget saatejaama võis kuulata.

New-Yorgi raadio ringhäälingu hoone valmis

Uus New-Yorgi ringhäälingu hoone, mis oma võimsa kogu tõttu on saanud nimetuse „Radio City“ on peaaegu valmis. Ta sisaldab muuseas mitmesuguseid raadio saatejaamu, kinoteatrit, teatrit ja operisaali. See pärast suur ehitis on valminud ühe ainsa aasta jooksul.

Ungari saated Ameerikasse

1. mail kanti üle Budapesti saatekava suure saksa lühilainesaatja kaudu Ameerikasse. Seal saadeti ungari eeskava kohalike saatejaamade kaudu uuesti välja.

Muusikapidu Veneetsias

Käesoleva aasta septembris toimub Veneetsias suur muusikaline võistlus, mis on pühendatud ainult raadio-muusikale. *Kompositsioonide jaoks, mis eriti sobivad raadiotele on määratud auhinnad. Esimene auhind on 2500 liiri. Võistlustööde hinnang toimub pärast kontserdi edasiandmist valjuhääldaja kaudu. Kontserdi eeskava koostatakse parimaist sisseantud töist ja antakse edasi itaalia saatejaamade kaudu.

21.15 vana tantsumuusikat (*Salong, Oja, Kärt*)
22.00 moodsat tantsumuusikat dancing-palace'ist „Gloria“ (*Kurt Strobel* ja tema orkester)

Tartu 505 / 0,5

17.50 reklaami ja heliplaate
18.00 ülekanne Tallinnast
19.30 ilmateade ja ajanäitaja-öiendus
19.35 ülekanne Tallinnast
22.00 moods. tantsumuusikat

Lahti 1796 / 35 **Helsingi** 368,1 / 10

12.00 valuutakursid — 12.05 helipl.
18.00 muusikat
18.59 aeg, ilmteade
19.15 kõne
19.40 raadio ansambli konts.
20.00 kõne
20.20 teatripala
21.00 Elsa Frilander, laule
21.15 ringh. ansambli kontsert
22.15 kaitseväge muusikat

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30

17.00 ajaviitemuusikat
18.00 lastetund
18.30 ajaviite-eeskava
19.15 heliplaate
21.00 tantsumuusikat
23.00 moods. tantsumuusikat

Oslo 1083 / 60

18.15 lastetund — 19.15 rahvusmuusikat — 21.00 ringh. ork. kontsert — 22.10 retsitats. — 23.15 koorilaule — 23.45 tantsumuusikat

Kallundborg 1153,8 / 12,3

13.00 aeg, kellad ja keelpill. orkestri konts. — 15.30 helipl. — 16.30 ork. konts. Moniuszko, Reesen, Donizetti jt. — 17.15 helifilm- ja operettlaule. Lõpuks ork. konts. järg — 21.00 ork. kontsert: Adam, Strauss, Lecocq, Lumbye jt. — 22.25 Bellmann-laule — 22.55 ork. kontsert. Moodsat operettmuus. — 24.00—1.15 tantsum. — 1.00 kellamäng

Riia 524,5 / 12

7.30 kontsert
17.00 rahvakontsert
18.00 kontsert
20.05 Maupassanti dialooge
20.30 ajaviitelaule
21.20 ajaviitemuusikat
22.35 tantsumuusikat

Kaunas 1935 / 7

21.40 ajaviidet — 22.40—24.00 tantsumuusikat

Varssav 1411,8 / 158 **Katovice** 408 / 16

12.58 aeg, Krakovi fanfaare
13.45, 16.10 ja 17.05 heliplaate
18.00 ajaviitemuusikat
19.20 salongmuusikat
21.00 ajaviitemuusikat
23.05 Chopini klaveri palu
23.50 tantsumuusikat

Heilsberg 276,5 / 75 **Königsberg** 217 / 0,9

12.30 Joh. Straussi helitöid
14.30 heliplaate
16.30 lastetund

17.00 pärastl.-kontsert
19.30 Punane rist ja gaasikaitse
20.00 idapreisi õhtu
21.00 sõdurite laule ja kaitseväge muus. XVIII, XIX ja XX sajandist
23.00—1.30 teateid ja tantsumuusikat

Königswusterhausen 1635 / 75

10.00 ajaviidet
13.00 ilmateade ja helipl.
15.00 konts.
16.00 Graf Zeppelin
16.45 naistetund
17.30 pärastl.-konts.
18.30 tervishoid
18.50 sõnaline
20.30 vaikne tund
21.00 v. Viini
23.00 teateid — 1.30 tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6

14.05 ja 15.05 heliplaate — 17.00 ajaviitemuus. — 18.00 Carl Lange oma teostest — 19.25 Sileesia ilusamaid parke — 19.50 õhtumuusikat — 21.00 kaitseväge muus. — 23.30 tantsumuusikat

Langenberg 472,4 / 17 **Köln** 227 / 1,7

13.00 ajaviitekontsert
14.00 lõunakontsert
15.35 nädallõppu konts.
16.50 muus. lastetund
18.00 videvikukontsert
20.30 tahtevabaduse probleemist
21.00 lõbus õhtu
23.30 üle. Berliini suvepidult
1.00—2.00 jazzmuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

13.20 heliplaate
14.00 lõunakonts.
15.30 G. Kellersi ja C. F. Meyeri luulet
16.00 laule
16.30 kuuldem. noorsoole
17.30 koorilaule
18.00 kontsert
20.00 Koblenzi õhtu
21.00 kaitseväge muusika Viinist
23.45 õõmuusikat
1.00—1.30 Ameerika tantsumuusikat

Praaha 488,6 / 120

13.30 lõunakonts. — 14.30 heliplaate — 15.30 kontsert. Kavas: J. Weinberger, J. Svendsen, K. Moor, A. Provaznik jt. — 19.30 muus. saksa saade — 20.00 muusikat — 21.15 raadio kabaree — 23.20 raadiofilm

Brno 341,7 / 36

13.30 lõunakonts. — 14.30 Praaha — 15.30 Praaha — 19.25 muus. saksa saade — 20.00 Praaha — 23.20 raadiofilm

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 lõbus laupäev (helipl.) — 14.15 sõnaline ettek. ja lõpuks heliplaate — 18.00 lõõtsharmoonika konts. — 18.50 helipl. — 20.00 kellamäng — 20.30 kontsert — 21.00 üle. Viinist — 22.00 tantsumuusikat — 22.30 ilmat., teateid — 22.45—24.00 jazzmuusikat

Viin 516,4 / 20

14.45 heliplaate
16.20 kuulsaid Viini ooperilauljaid
17.00 kõne loomadest
18.00 pärastl.-kontsert
19.45 kaukaasia mägihuvastest
21.00 sõduritelaulu ja kaitseväge muus. XVIII, XIX ja XX sajandist. Tegev. ühend. kaitseväge kapell (200 meest) ja sõduritekoor (500 meest). Juhatab Jos. Richter
23.15 tantsumuusikat

Budapest 550,5 / 20

18.00 mustlasmuus.
19.30 helipl.
21.00 üle. Viinist
23.00 päevauudiseid ja mustlasmuus.

Bukarest 394,2 / 16

14.00 helipl. — 18.00 ja 19.10 ajaviite ja rumeenia muusikat — 21.00 ringh. konts. — 22.15 rumeenia muus.

Strassburg 345,2 / 12

15.15 tantsumuus. — 17.00 helipl. — 18.00 jazzmuus. — 19.30 ja 20.45 instrumentaal konts. — 21.45 konts. ülekanne — 23.30—1.00 tantsumuusikat „Savoyist“

London 261,5 / 67 **Daventry** 1554,4 / 35

13.00 ork. konts. — 13.45 orelikonts. — 14.30 ork. konts. — 16.30 kvinteti konts. — 17.45 orelikonts. (1554,4 m) — 18.15 tantsum. (261,5 m) — 19.45 laule tenori ettek. (261,5 m) — 20.30 kirev tund — 22.30 sõjaväge muus. — 1.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.15 helipl. — 9.00 linnaork. konts. — 9.30 töölislõuna — 10.00 töölislõuna ja konts. — 11.00 aeg, töölislõuna — 15.00 konts. lastele — 16.30 raadiotehnikat lastele — 17.00 kulaork. konts. — 18.00 aeg, ilmat. — 18.07 töölisleht — 19.30 külasaade — 20.00 konts. — 20.30 linnaork. konts. — 22.30 rahvusvaheline ringvaade — 23.00 aeg, ilmat.

Moskva Komintern 1481,5 / 100
(Vaata pühapäev.)

Pühap. 12. juunil

Tallinn 298,8 / 15

9.55 jumalateenistus Jaani kirikust.
Juhl. õp. *Sternfeldt*
12.30 põllumajand. kõne
13.00 põllumajand. teateid
13.10 lõunakontsert. Juh. *Ark. Krull*

18.00 kohtunik *Rutherfordi* raadiokõned
18.30 reklaami ja heliplaate

18.50 päevauudiseid
19.00 *Kirillovi* mandol.-kvintett
19.30 lugemistund (esineb *A. Lauter*)
20.00 ilmteade ja aeg
20.05 kontsert. Juh. *Ark. Krull*
22.00 tantsumuus. „Estonia“ Valgest saalist

Lühikesi teateid

Traatide jämeduse mõõtmine

Mikromeetrilise kruvita on sageli päris raske kindlaks määrata peenikese traadi läbimõõtu. Täpne läbimõõdu kindlaksmääramine on aga takistuste jne. valmistamisel väga tähtis.

Mõninga harjutuse järele on võimalik traadi läbimõõtu kuni ühe sajandiku täpsusega järgmisel viisil kindlaks määrata. Ümber ümmarguse eseme (näit. pliiatsi) keritakse 20 kuni 30 keerdu mõõdetavat traati keerd keeru kõrvale. Siis mõõdetakse kogu keerdude pikkus täpse millimeetri mõõduga ära ja jagatakse kogu keerdude arvuga. Nii saadud arv vastab traadi läbimõõdule. Kui näiteks 30 keeru kogupikkus on 15 mm, siis on traadi läbimõõt $15:30 = 0,5$ mm. Mida rohkem võtta keerdusid, seda täpsema resultaadi saame.

Kui mõõdetav traat on isoleeritud, siis peab enne mõõtmist isoleeraine pealt ära põletama. Traadi puhastamine noa ehk tangidega pole soovitatav, kuna selle tagajärjel võib traat kergesti vigastuda ja mõõtmisel anda ebatäpse resultaadi.

Huvitav kõlamõju heliplaatide muusika juures

Väga huvitavat kõlamõju on võimalik heliplaatide muusika juures saavutada järgmiselt. Plaatide ülekandmise juures ei tarvitata mitte pick-uppi, vaid harilikku akustilist helikarpi. Grammofoni kõlatoru ette asetatakse üks ehk mitu mikrofoni. Selleks võib hääde tagajärgedega kasutada ka harilikke peatelefone. Eriti hääks osutub kombinatsioon ühest ehk kahest peatelefonist ja sagemikrofonist. Kuna igal peatelefonil on kaks kuuldekarpi, siis on helide vastuvõtuks kasutada kolm kuni viis vastuvõtukohta. Peatelefone ja mikrofoni võib lülida paralleelselt ja järjestikku.

Mikrofonid ühendatakse harilikul viisil mitmeastmelise, moonutusvaba võimendajaga. Valjuhääldaja lülitakse loomulikult võimendaja väljumispuksi külge. Erilise võimendaja aset võib täita ka harilik vastuvõtja, mis on varustatud heliplaatide ülekandeks vajalike puksidega. Grammofonist tulevad helid võetakse mikrofonide poolt vastu, võimendatakse võimendajas ja antakse edasi valjuhääldaja abil. Endast mõistetavalt peab valjuhääldaja asuma grammofoniga ühes ruumis, et ühel ajal oleks kuuldavad helid, mis tulevad otsekohe grammofonist ja need mida annab edasi valjuhääldaja. Sellisel teel saadud kõlamõju on eriti täiuslik ja plastiline.

Katse õnnestub siis kõige paremini, kui võimendaja on nii reguleeritud, et ta annab sama hääletugevust kui grammofongi. Ülekande puhtus ja kõlavärv olenevad täiel määral ära võimendaja, valjuhääldaja ja mikrofoni omandusist. Samuti peab katseliselt ära määrama kõige sobivama asukoha valjuhääldajale ja grammofonile, kuna sellel asjaolul on samuti teav mõju helivärvile.

Võrgukahin heliplaatide elektrilise ülekande juures

Kui heliplaatide elektrilise ülekande juures tuleb esile võrgukahin, siis võivad selle põhjused olla väga mitmesugused. Nii mõjutab mõnikord plaatide ringiajamiseks tarvitata mootor pick-uppi, mille tagajärjel tekib segav kahin. Seda induktsiooni mõju saab kõrvaldada, kui maandada pick-up ja mootorit ümbritsev metallkest. Teiseks tuleb hoiduda pikkadest ühendusjuhtmeist pick-upi ja vastuvõtja vahel ja neid asetada võimalikult kaugemale tugevvoolu juhtmeist.

Vörklõppastme kasutamine

Vörklõppastme all mõistetakse võrgu peal töötavat võimendusastet, mida võib lülida vastuvõtja külge. Kui soovitakse näiteks mõne nõrga vastuvõtja hääletugevust tõsta, siis võib nõuetava eesmärgi saavutamiseks lülida vastuvõtja külge ülemal mainitud vörklõppaste. Loomulikult on nõuetav käesoleval juhul valgustusvõrgu olemasolu, kuna seevastu pole tarvis täielikku vörkvastuvõtjat.

Jumalavastased kaugenägemissaadet

Vene teadusliku katseinstituudi kaugenägemislaboratoorium otsib praegu sobivaid saateruume pildiraadioks, kaugenägemiseks, stereoskoopiks jne. Muu hulgas tahetakse masspropaganda mõttes kasutada ära nuk- ja marionettide teatrit. Katsed olevat andnud häid tagajärgi. Eriliselt koloreeritud ja jumestatud nukud olevat eriti sobivad kaugenägemistülekanneteks.

Samal ajal tahetakse asutada n. n. „kaugenägemismagasiini“, kus leiduksid koopiad politika- ja teadusilma esitajaist, samuti ka isikuist, kellel on kunsti- ja teadusilmas teatud seisukoht. Selle ülesande täitmise on oma peale võtnud Revolutsiooni Muuseum, Akadeemiline Teatiraamatukogu ja teised organisatsioonid.

Et kaugenägemist ka Nõukogude Vene kultuurpropaganda teenistusse rakendatakse, on enesest mõistetav. Nii on maalikunstnik Tshentsov teinud erilised nukud jumalavastaseks kaugenägemistülekandeks. Kanti ette lihavõttepühade vastane stseen.

Itaalia tahab hoiduda raadiolampide üleproduktsoonist

Itaalia raadiotööstus püüab edendada raadiolampide tööstust, et saada rippumatuks välismaast. Need püüded on aga osutunud liiga intensiivseteks, kuna kardetakse raadiolampide üleproduktsooni ja selle tagajärjel mõne ettevõtte elujõuetuks jäämist. Valitsus hoiatab tõsiselt kõiki ettevõtteid vale suunavõtmise eest ja juhib erilist tähelepanu asjaolule, et tuleb produtseerida ainult siseturu jaoks, kuna väliseturul valitseb terav võistlus juba vanade firmade poolt. On pandud maksma korraldus, et ilma valitsuse loata ei või asutada ühtegi lampidevabrikut.

Asfaldist akkupurgid

Mass koostatakse vene asfaldist, kivisöe pigist ja veel mõnest muust kõrvalainest. Purgid on happe- ja soojuskindlad ning palju paremad käsitamisel kui klaaspurgid.

Koraan raadios

Ringhääling areneb ka Türgimaal suurte sammudega. Stambuli saatja on hakanud ülekandma koraani palveid Hagia Sofia mosheest.

Raadio arstib norskamist

Norskamine on endast väga ebameeldiv asi. Mitte nii väga norskajale, kui tema ümbrusele. Inglise leidur G. W. Rundle on leiutanud geniaalse norskamisevastase abinõu, mis ka kõige valjuma norskaja sunnib oma „saagimist“ katkestama. Voodi juurde seatakse mikrofon, ühendatakse see elektromagnetitega, mis omakorda on ühenduses alarmseadeldisega. Viimane äratab ka kõige tugevama norskaja une pealt üles.

On veel viimane aeg uuendada tellimist pooleks aastaks „**Raadio**“ maksab poole aasta 2.40 senti peale tellides ainult

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused üle maa

Laup. 18. juunil

Tallinn 298,8 / 15

15.00 heliplaate
15.15 päevauudiseid
15.30 ajanäit-õiendus kuni 16.00 helipl.
19.20 reklaami ja heliplaate
19.30 päevauudiseid
19.45 kontsert. Juhat. md. *Ark. Krull*.

Orkester: Suppé — Marss. Lincke — avam. Grigri. Baynes — valss, Destiny. Urbach — fant. Nõnda kõneles Meyerbeer. Portnaff — Mängutoos. Manfred — Pahurad poisid. Lincke — avam. op. Casanova. Hodeige — Senorita-tango. Lincke — pop. Suur Kahur. Lanner — valss, Die Schönbrenner. Leopold — Lendurite marss
21.10 ülekanne Tartust
21.15 vana tantsumuusikat (*Salong, Oja, Kärt*)
22.00 moodsat tantsumuusikat dancing-palace'ist „Gloria“ (*Kurt Strobel* ja tema orkester)

Tartu 505 / 0,5

15.00 ülekanne Tallinnast
19.20 reklaami ja heliplaate
19.30 ülekanne Tallinnast
21.10 ilmteade ja ajanäitaja-õiendus
21.15 ülekanne Tallinnast
Lahti 1796 / 35 **Helsingi** 368,1 / 10

12.00 valuutakursid, 12.05 heliplaate
17.40 päevauudiseid
17.59 aeg, ilmteade
21.00 ajaviitemuusikat
22.15 muusikat restor. Kappelist

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30

17.00 ajaviitemuusikat
18.00 lastetund
18.30 heliplaate
19.30 ajaviite eeskava
21.00 vana tantsumuusikat
21.45 reportaazh Kopenhaagenist
23.00 moods. tantsumuusikat

Oslo 1083 / 60

17.15 ringh. ork. kontsert — 18.15 lastetund — 19.15 norramuusikat ja laule — 21.00 ajaviitemuusikat — 21.00 revüü ja laule Lyktemannist — 23.15 koorilaule — 23.45 tantsumuusikat

Kallundborg 1153,8 / 12,3

13.00 aeg, kellad, kontsert — 15.30 helipl. — 16.30 kontsert. Gade, Waldteufel, Lehár, Dvorák, Ziehrer, O. Strauss, Fährbach — 18.50 kõne — 21.00 kellatõõgid raekojust. Vanemat tantsumuus. — 21.50 solistide konts. — 22.50 viiulikontsert — 23.25 õhtumuus. Glinka, Dvorák, Grieg jt. — 23.50 — 1.15 moods. tantsumuus. — 1.00 kellamäng raekojust

Riiä 524,5 / 12

7.30 kontsert
18.00 Igor Stravinski muus.
20.05 muusikat
22.15 katk. Verdi oop. „Aida“
22.15 komöödia
22.35 tantsumuusikat

Kaunas 1935 / 7

21.30 ajaviidet — 22.30—24.00 konts. Kavas: Siede, Kark, J. Strauss, Zimmerjt.
Varssav 1411,8 / 158 **Katovice** 408 / 16
12.58, aeg, Krakowi fanfaare

13.45 matinee ülekanne. Lvovist

14.20 heliplaate
16.10 laste laule
17.05 heliplaate
18.00 vene muusikat
19.20 ajaviitemuusikat
21.00 ajaviitemuusikat
23.05 Chopini helitõid
23.50 tantsumuusikat

Heilsberg 276,5 / 75 **Königsberg** 217 / 0,9

12.30 lõunakontsert
14.05 heliplaate
16.30 lastetund
17.00 ajaviitekontsert
18.00 Salzburgi evang. püha
19.00 sõnaline
20.30 kirev õhtu
22.00 serenaade Viinist. Lõpuks — 1.30 tantsumuusikat

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 ilmteade, kamermuusikat
15.00 kontsert
16.00 ajaviidet
16.45 naistetund
17.30 pärastl.-kontsert
18.30 tervishoidu
19.05 merirõõvlid nüüd ja vanasti
20.30 kirik ja kultuur
21.00 lõbusõhtu
23.00 teateid ja tantsumuusikat

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6

14.05 ja 15.05 helipl. — 17.30 ajaviitekontsert — 18.30 Nordland muinasjutus — 19.45 õhtumuusikat — 21.00 kabaree — 22.00 serenaade Viinist — 23.30 tantsumuusikat

Langenberg 472,4 / 17 **Köln** 227 / 1,7

13.00 ajaviitekontsert
14.00 lõunakontsert
15.35 nädallõppkontsert
16.50 lastetund
18.00 videvikkontsert
19.15 naistetund
21.00 lõbus õhtu
23.20 tantsumuusikat
1.00—2.00 jazzmuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

14.00 heliplaate
15.30 Th. Fontane ballade
16.00 tsitrikontsert
17.00 tund noorsoole
17.30 koorilaule
18.00 kontsert
20.25 1000 sõna pfalzimurret
21.00 lõbus õhtu
22.00 serenaade
23.45 tantsumuusikat

Praaha 488,6 / 120

13.30 muusikat operettidest — 14.30 helipl. — 15.30 pärastl.-kontsert — 19.30 muus. saksa saade — 21.00 raadio kabaree — 22.00 kontsert — 23.20 mustlasmuusikat

Brno 341,7 / 36

13.30 muus. operetest — 14.30 Praaha — 15.30 Praaha — 19.25 muus. saksa saade — 22.00 kontsert — 23.20 mustlasmuusikat

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 lõbus laupäev — 16.30 ajaviitekontsert (helipl.) — 18.00 lõõtsharm.-kontsert — 18.50 laule meie mägedelt (helipl.) — 20.30 puhkpillide muus. —

22.00 muus. oopereist ja operetest — 23.30 teateid — 22.45 tantsumuus. (hlp.)

Viin 516,4 / 20

14.45 Selma Kurz. helipl.
16.30 kõne ja helipl.
17.30 Karl Inhauser oma kirjadest
18.00 kella 5 tee
20.30 ajaviitekontsert
22.00 serenaade
24.00 õhtukontsert

Budapest 550,5 / 20

18.00 ork.-kontsert
19.45 heliplaate
21.20 laulukontsert
22.00 ülekanne Viinist
23.00 päevauudiseid ja mustlasmuus.

Bukarest 394,2 / 16

14.00 heliplaate — 18.00 ajaviite ja rumeenia muusikat — 20.40 heliplaate — 21.00 P. T. T. koorilaule — 21.45 koorilaule — 22.00 rumeenia muus.

Strassburg 345,2 / 12

12.30 heliplaate — 14.00 instrumentaalkontsert — 14.50 helipl. — 15.35 tantsumuus. (helipl.) — 17.00 tantsum. — 18.00 jazzmuus. — 19.30 helipl. — 20.45 ajaviitemuus. (helipl.) — 21.30 instrumentaalkontsert — 23.30—1.00 tantsumuusikat „Savoyst“

London 261,5 / 67 **Daventry** 1554,4 / 35

13.00 ork. konts. — 13.45 orelikonts. — 14.35 ork. konts. — 16.30 solistide ja klaveri konts. — 17.45 aeg (1554,4 m) orelikonts. — 18.15 tantsumuus. (261,5 m) — 19.30 aeg — 19.45 laule — 20.30 tantsumuus. — 21.00 „Waterlo“. Ajalooline kuuldemäng — 22.00 aeg — 22.50 kergesisul. prantsuse muus. — 23.35 tantsumuus. — 1.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.15 helipl. — 9.00 linnaork. konts. — 9.30 kontsert õpilasile — 11.00 aeg — 15.00 konts. lastele — 15.30 linnaork. konts. — 16.30 raadiotehn. lastele — 17.30 külaork. kontsert — 18.00 aeg, ilmat. — 18.07 tõlisleht. — 19.00 konts. raadioteatrist — 19.30 külaork. konts. — 20.30 linnaork. kontsert — 22.30 teateid — 23.00 aeg, ilmat.

Moskva Komintern 1481,5 / 100

(Vaata pühapäev.)

Pühap. 19. juunil

Tallinn 298,8 / 15

9.55 jumalateenist. Jaani kirikust. Juhl. õp. *H. Kubu*
12.30 põllumajand. kõne
13.00 põllumajandus. teateid
13.10 lõunakontsert. Juh. *M. Prokofjeff*

17.45 kohtunik *Rutherfordi* kõned
18.15 reklaami ja heliplaate

18.30 päevauudiseid
18.40 heliplaate
19.00 *Kirillovi* mandolinistide kvintett.
19.30 lugemistund
20.00 kontsert. Juh. md. *Ark. Krull*
21.00 ilmteade ja aeg
21.05 kontserdi järg
22.00 tantsumuus. „Estonia“ valgest saalist

Veenuse hääl

Hoolsalt ravitud väike käsi liikus tubatoosi kohale, et puistata üleliigse raskuse peenikese paberossi otsalt. See täidetud, viis käsi paberossi punaste, südamekujuliste huulte vahele. Huuled olid väga tähelepandavaks kohaks, kuid nende naabruses oli ka kena nina ja sellest veel kõrgemal kaks heledat silma.

Kõiki neid esemeid raamis blond juus ja terve see pea kuulus proua Allile, kes lebas kushetil, käes raamat ja suitsetas.

Ere suvine päike värvus oraanzhiks, tungides läbi eesriiete ja valgustas rõõmsat tuba. Toa sisustus tunnis- tas selle kuuluvust daamile.

Proua Alli sirutas mõnusal omi hästivormitud jalgu, millised pruunes siidsukis eriti võluvalt mõjusid; pööras raamatul lehekülje ja mõtles viivuks mehest, kes kangel ja otsekohe peale seda omast sõbrast Ronaldist.

Kirjakandja astus rõõmsalt välisuksest majja.

Ta rõõm oli põhjendatud, sest samas majas, teisel korral, teenis kena neiu, kes meeleldi sallis noore kirja- kandja lähenemiskatseid.

Aeglaselt astus ta trepist üles. Esimesel korral oli tähtsaadeti äraanda. Tõusis siis teisele korrale. Trepil vastas oli valge kahepoolega uks, mida ehtis peegelläi- kiv vasksilt:

JOONATAN LIBE

K/m. Soop ja poegade peaagent.

Kerge värinaga surus kirjakandja kellanuppu. Kuul- dusid sammud, uks avanes ja priske neiu ilmus nähta- vale. Kelmikas naeratus mängis ta näol ja sinisilmad heitsid kirjakandjale vallatlevaid pilke.

Veerandtundi hiljem koputas sama neid proua Alli toa uksele: — Kiri tuli, armuline proua, — teatas ta ja sammus kandikuga kusheti juure.

Imetlusega võttis proua kirja, tundes aadressist oma mehe käekirja.

— Võite minna, — sõnas ta teenijale ja lõikas aeg- laselt ümbriku lahti. Enne kirja väljavõtmist aga heitis pilgu postitempliile. Selgus, et kiri oli Tapalt läkitatud.

— Mida ja milleks kirjutab ta Tapalt? — mõtles proua, kirja ümbrikust võttes. Seda lugedes, tundis ta aga kerget rõõmuvärinat, milline läbistas terve keha.

Mees kirjutas:

Armas Allikene,

Pidin küll omalt ärireisilt juba täna õhtul koju jõudma, kuid otsustasin puhkuseks ühe päeva oh- verdada oma raadioharrastusele. Minu vana sõber Lustipuur, siinse keskkooli füüsikaõpetaja on kuude- pikkuse vaevanägemise tulemusena konstrueerinud kahekorse paefiltriga kuulambilise ultra-nõitro- düün vastuvõtja, milline arvatavasti võimeline vastuvõtma peale kogu Euroopa, Ameerika ja teiste kontinentide raadiolainete veel Marsilt päevasünd- musi ja Veenuse, Jupiteri, Saturni ning teiste planeetide imeilusaid häälsusi. Täna õhtuks joode- takse viimane traadikene kinni ja siis hakkame mesilase usinusega ning karu elegantsiga erutavaid katseid tegema.

Homme vara aga ruttan rongile ja jõuan kohale just hiliseks hommikeineks. Är'i vihastu kallim, et sunnin Sind veetma veel ühe jaheda öö, aga homme ju on kodus Sind armastaja Joonatan.

— Või üksi veetma jaheda öö! — häälsitesid põlg- likult proua Alli punased huuled.

— Ma teen selle öö nii kuumaks, et sa oma sõbra ultraloksiga minu kirgede sädemete kõrval mingid muid häälsusi ei kuulegi! —

Sõnas ja sirutas otustavalt kää telefoni järele. Sõrm valis ragiseval kettal viienumbri- lise ja suu hääldas rõõm- salt hüüu: — Halloo, Ronald! Kui oled armas poiss, luban sulle külastada mind täna õhtul kell kaheksa. Minu vana paks Joonatan jõuab tagasi alles homme.

Kõlav suudlus mikrofoni ja sealt telefoni kaudu proua Alli kõrva oli vastuseks.

Päev möödus rõõmsas ootuses ja õhtul sai teenija lahke loa minnaparki ehk kinno ja viibida seal kas või hommikuni. Mida priske neid ka meelsasti kasutas, sest noor kirjakandja oli imelikul kombel ka sel õhtul vaba.

Alli aga tantsiskles toast tuppa, korraldas ühte ja teist ning varsti oli kusheti kõrval olev madal lauakene peenelt kaetud.

Ettevaatlik kella heli sundis teda avama korteri ukse ja sisse astus armas poiss.

Magneetidena tõmbusid nad üksteisele lähedale ja eestoa õhk muutus järsku kuumaks, veel kuumemate suudluste ja kallistuste tõttu. Pea aga viis Alli, Rolandile sügavalt silmi vaadates, ta heledasse tuppa, kus ootas istujaid kushett ja maiustajaid madal laud.

— Kas pole kena armsam, et mu mees selle õhtu meile nagu kinkis? Ja eila ei julenud ma sind kutsuda kartes, et Joonatan omalt lühikeselt reisilt ootamatult koju võib saabuda. —

Ronald aga vastas rõõmsa naeruga, võttis väikese Alli ümbert kinni, pani oma tugevatele põlvedele. Mõle- maid valdas joobumus.

Magusa une katkestas äkki keskööl hele uksekella tirin. Meeleheitlikult töötas Alli pea: — kas teenija või mees: Teenijal on võti — mehel pole, tähendab mees on enneaegu koju jõudnud. —

Väljudes omast toast keeras ukse lukku, jõudes veel enne Ronaldit instrueerida, et see vaikselt ja kätatult akna kaudu kaoks.

Naeratusena näol avas mehele ukse, südames endal tuline viha.

— Tulin siiski ööise rongiga, — sõnas Joonatan libe rasvase häälega. — Oli nagu sinust kahju ja ka vastu- võtu katseist ei tulnud asja midagi, sest just ise purus- tasin kogemata alaldaja lambi ja vastuvõtja jäi tummaks nagu vedruta grammofon. Aga selle eest naudime Vee- nuse häält kodus ja veel rohkemgi kui häält! —

Ja Joonatan keerutas rõõmsalt oma kollaste vur- rude otsi. — L. —

Raadiouudiseid

Kahe viimase aasta vältel EJAR ametlike häälekand- jate poolt avaldatud tehnilised artiklid ja märkmed pa- randatakse EJAR'i tehnilise ameti poolt ja ilmuvad tiitli all: „Enciclopedia della Radio“. Mainitud koguteos on esimene ülevaatluk raamat raadiotehnikast itaalia keeles.

Saksa kooliraadiot Tšehhoslovakias kavatakse tšehhoslovakia haridusministeeriumi andmeil laiendada järgneval kooliaastal.

National Broadcasting Company New-Yorgis on saa- nud raadiokuulajailt möödunud aastal 5 milj. kirja. See on isegi ameerikaliku mõiste jaoks hiigla suur arv, sest 1930. aastal saadi ainult 2 milj. kirja. Eriti märkimis- väärt on asjaolu, et Ameerikas huvi jumalateenistuse ülekannete vastu on väga elav, sest palju tuhandeid kirju nõudis järjekindlat jumalateenistust.

Briti „Broadcasting Company“ saab igal aastal umbes 100.000 kirjutist, mis käsitavad eeskavasse puutuvaid küsimusi.

Tshehhi ringhääling sai möödunud aastal umbes 39.000 kirja, milliseist suuremale osale vastati. Aprilli kuus sai tshehhi ringhääling 12.698 kuulajat juurde; neist on Praahast üksinda 7.073.

Londoni „North Eastern Railway“ teadustab, et raud- teel on lubatud võtta käispakina kaasa raadio vastuvõt- jat ja ühtlasi seda kasutada. Ainuke tingimus on, et kaasreisijad avaldaksid oma nõusolekut. Samuti on ka- vatsusel erilliste raadio osakondade moodustamine.

avam. „Fleonora“. Zimmer, idüll „Kevadel“. Suppé, pop. op. „Pansio-
naat“. Dicker, valss „Lulu“. Popp,
marss „Jaapani keisri-matk“. Be-
notzky, pop. „Valge hobuse võõraste-
majas“. Komzak, marss
21.10 ülekanne Tartust
21.15 vana tantsumuusikat (*Salong,
Oja, Kärt*)
22.00 moodsat tantsumuusikat dancing-
palace'ist „Gloria“ (*Kurt Strobel* ja
tema orkester)

Tartu 505 / 0,5

15.00 ülekanne Tallinnast
19.20 reklaami ja heliplaate
19.30 ülekanne Tallinnast
20.10 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
20.15 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 35 Helsingi 368,1 / 10

12.00 valuatkursid, 12.05 heliplaate
18.59 aeg, ilmateade
19.35 akordeonmuusikat
19.55 kõne
20.15 Hellin Kabila, laule
20.35 A. Birson ja G. Thurnede teatri-
pala „Asianaja ja lääkärinä“
21.05 ingl. ansambli kontsert
22.15 muusikat restor. Kappelist

Stokholm 435,4 / 75 Motala 1348 / 30

15.00 Hundiksvalli (linn) 350. a. juubel
17.00 ajaviitemuusikat
18.05 lastetund
18.30 heliplaate
20.00 ajaviite eeskava
21.00 ajaviite eeskava
23.00 vana tantsumuusikat

Oslo 1083 / 60

19.15 rahvamuusikat — 21.00 ringh.
ork. kontsert — 23.45 tantsumuusikat

Kallundborg 1153,8 / 12,3

12.30 kontsert — 13.30 keelpilli ork.
kontsert — 15.30 heliplaate — 16.30
kontsert. Schubert, Strauss, Mozart,
Offenbach, Wagner, Weber, Gounod jt.
— 21.00 aeg — 21.30 raadioball vane-
male noorsoole — 22.10 tantsulaule —
23.20 kontsert — 0.05 vanu laule —
1.00 aeg ja ballilõpp

Riia 524,5 / 12

7.30 kontsert
18.00 kontsert
19.30 laule
22.30 ajaviitekontsert
22.45 tantsumuusikat

Kaunas 1935 / 7

20.30 sõnaline — 21.30 ajaviidet —
22.30—24.00 tantsumuusikat

Varssav 1411,8/158 Katowice 408/16

12.58 aeg, Krakovi fanfaare
13.45 heliplaate
14.35, 16.10 ja 17.05 heliplaate
18.00 pärastl.-kontsert
19.20 ajaviite ja tantsumuusikat
21.00 ajaviitemuusikat
23.05 Chopini helitõid
23.50 tantsumuusikat

Hellsberg 276,5/75 Königsberg 217/0,9

12.30 lõunakontsert
14.05 heliplaate
16.30 sõnaline
17.30 rahvuslikke tantse. Kavas: Grieg,

Bortkiewicz, Pachernegg, A. Dvorák,
J. Brahms, Moszkovsky, A. Latzing
19.55 Königsbergi pimedate-meeskoo-
rilaule

20.25 elamusi Lõunaafrikas
21.00 suur kirev õhtu. Lõpuks — 1.30
tantsumuusikat

Königswusterhausen 1635 / 75

12.00 ajaviitetund ja helipl.
15.00 kontsert
15.45 naistetund
17.00 ajalehe romaan ja lugeja
17.30 pärastl.-kontsert
18.30 hambad ja elukutse
20.30 vaikne tund
21.00 suur kirev õhtu
23.20—1.30 teateid ja tantsumuusikat

Breslau 325 / 1,7 Gleivitz 253,4 / 5,6

15.05 helipl. — 17.00 ajaviitekonts. —
18.35 zepeliini pardal — 19.40 õhtu-
muus. — 20.00 pilk olevikku — 21.30
lõbus kuuldemäng — 23.30 tantsum.

Langenberg 472,4/17 Köln 227/1,7

13.00 heliplaate
14.00 lõunakontsert
15.35 nädallõppkontsert
16.50 lastetund
18.00 videvikkontsert
19.15 naine ja sport
20.30 loodus ja vaim katolitsismis
21.00 kirev õhtu
23.45 õmmuusikat
1.00—2.00 jazz muusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

14.00 lõunakonts.
15.30 laule
15.50 lõõtspillikonts.
16.30 tund noorsoole
17.30 koorilaule
18.00 pärastl.-konts.
20.05 kõne „Wiesbadenist“
21.00 kirev õhtu
23.45 tantsumuusikat

Praaha 488,6 / 120

14.40 helipl. — 15.30 ork. konts. Ka-
vas: A. Dvorák, K. B. Jirák, B. Sme-
tana j. t. — 19.30 saksa saade—20.00
kergeis. muus. — 21.00 rahvakonts.
ülekanne. Smetana saalist — 23.20 raadio-
film

Brno 341,7 / 36

14.30 Praaha — 15.30 Praaha — 19.25
muus. saksa saade. Kavas: Kullak,
Heller, Grieg, Tchaikovsky, Jensen —
20.00 Praaha — 23.20 raadiofilm

Bero-Münster 459,4 / 77

13.40 lõbus laupäev (helipl.) — 16.30
töölaule (helipl.) — 18.00 lõõts-harm.
kontsert — 18.50 helifilm-ringvaade
(helipl.) — 20.00 kellamäng — 20.30
helipl. — 21.00 pop. kontsert — 22.45
— 24.00 tantsumuus. (helipl.)

Viin 516,4 / 20

14.45 heliplaate
16.20 muus. pilte kreekast
16.50 kuulsaid kunstnikke
18.00 pärastl.-kontsert
20.10 loovkunstnikud ja praegune aeg
20.20 tsello kontsert
21.10 Ed. Eysleri op. „Kuldne meister“
23.30 tantsumuusikat

Budapest 550,5 / 20

19.00 kontsert
20.30 Nikolai Matuska laulab
21.00 opereti ülekanne. stundioist. Lõpuks
mustlasmuusikat

Bukarest 394,2 / 16

14.00 helipl. — 18.00 ja 19.10 ajaviite
ja rum. muus. — 20.40 helipl. — 21.00
Viini muus. — 21.45 rum. muus.

Strassburg 345,2 / 12

17.00 tantsumuus. — 18.00 ja 19.30
instrum. konts. Petras, Urbach, Var-
ney, Mozart, Tchaikovsky, Puccini j. t.
20.45 jazzmuus. — 21.30 ork. konts.
Waldteufel, Lakome, Schubert j. t. —
23.30—1.00 tantsum. „Savoy'st“

London 261,5/67 Daventry 1554,4/35

13.00 ork. kontsert — 13.45 orelikonts.
— 14.35 ork. konts. — 15.00—18.30
katkeid inglise päevasündmustest —
18.15 lastetund (1554.4 m) — 18.15
tantsumuus. (261,5 m) — 19.15 viiuli-
soolosis — 20.30 klaverisoolosis —
21.00 kuuldefilm — 22.50 John Anselli
kergeis. muusikat — 1.00 Big Ben
(1554,4 m)

Leningrad 1000 / 20

7.15 heliplaate — 8.30 raadiotehnikat
— 9.00 linnaork. kontsert — 9.30 kom-
somollõuna — 11.00 aeg, ilmateade —
15.00 kontsert lastele — 15.30 külaork.
kontsert — 17.00 tehniline ajakiri —
18.00 aeg, ilmateade — 18.07 töölis-
leht — 19.30 ülekanne. filharmooniast —
22.30 teateid — 23.00 aeg, ilmateade
— 23.07—23.30 esperantoteateid

Moskva Komintern 1481,5 / 100

(Vaata pühapäev.)

Pühap. 26. juunil

Tallinn 298,8 / 15

9.55 jumalateenistus Pühavaimu kiri-
kust. Jutl. õp. Tallmeister
12.30 põllumajand. kõne
13.00 põllumajand. teateid
13.10 ringkäik mikrofoniga Tartu kodu-
käsitöö näitusel

17.45 kohtunik Rutherfordiraadiokõned

18.15 reklaami ja heliplaate

18.30 päevauudiseid
18.40 heliplaate
19.00 Kirillovi mandol.-kvintett
19.30 lugemistund (*Al. Rutoff*)
20.00 kontsert. Juh. md. Ark. Krull.
21.00 ilmateade ja aeg
21.05 kontserdi järg
22.00 tantsumuus. „Estonia“ suviaiat

„Raadio“
maksab
ainult 40 senti kuus

Lampide kuumenemine vastuvõtjas

Mõni raadioharrastaja on väga murelik, kui leiab, et lambid tema vastuvõtjas tunduvad käega katsudes õige kuumad olevat. Püüame alljärgnevas selgitada, mil juhul see nähe on loomulik ja mil juhul lubamatu.

Soojus elektrilambi sisemuses tekib peamiselt kahel põhjusel — küttevoolu ja anoodvoolu mõjul. Lambi hõõgniidis muutub selle kütmiseks minev elektriennergia soojuseks; loomulikult ei jää kõik see soojus hõõgniiti, vaid kiirgab sellelt ära, suuremalt osalt lambi klaaskolvi. Patareidest kütavates lampides on kütteniidis ära tarvitata energiahulk nii väike, et lambi kolville kiirgav soojus ei suuda seda niipalju soojendada, et käega katsudes seda märgata oleks. Kuid teissugune on lugu vahelduvvooluga kaudselt kütavais lambes; seal tarvitatakse katoodi kuumentamiseks niipalju energiat, et klaaskolv muutub selle tagajärjel üsna kuumaks ka siis, kui läbi lambi mingisuguseid muid voolu peale küttevoolu ei voolagi.

Katoodilt vabanevad elektronid lendavad suure kiirusega anoodile, kuhu jätvad ka oma liikumisel saadud elavjõu, mis jällegi soojuseks muutub. Selle tagajärjel anood kuunenab ja kiirgab soojust muidugi ka lambi

kolville. Takistussidestus-audion- ja kõrgesageduslambes on anoodvool normaalselt nii väike, et ei suuda põhjustada lambi kuumenemist. Kui patareivastuvõtjas kõrgesagedus-, audion- või esimese madalsagedusastme lamp kuumaks muutub, on kindlasti midagi korra ära; kas anoodpinge liiga kõrge, negatiivne võre-eelpinge liiga madal või saab lamp koguni positiivse eelpinge, mis lambi anoodvoolu ebanormaalselt tugevaks muudab, rikkudes lampi ja tühjendades anoodpatareid. Ainult lõplamp võib leigelt soojeneda, sest selle lambi kütte- ja anoodvool on harilikult kõige tugevam. Pentood võib rohkem soojeneda kui harilik lõplamp, sest esimesel kiirgab soojust peale katoodi ja anoodi veel positiivset pinget saav abivõre.

Võrkaparaades lampide temperatuuri järele anoodvoolu tugevuse üle lihtsalt käega proovides ei saa midagi otsustada, väljaarvatud lõplamp, mis on peaaegu eranditult otseselt kütav ja mille kohta maksavad samad reeglid kui patareivastuvõtjas; erinevusi on ainult selles, et võrkaparaades töötavad lambid palju kõrgemate anoodpingetega ja tarvitatakse võimsamaid lampe, millel lubatud rohkem kuuneneda.

Rahvusvaheline elektrikongress Pariisis

Käesolev kongress leiab aset Pariisis 5. juulil ja omab ühtlasi ka radioasjanduses suure tähtsuse. Prantsusmaa poolt võtavad teiste hulgas osa prof. Cotton ja M. Maurice de Broglie. Eriti tähtis on Euroopale, et kongressist võtavad osa ameerika inseneerid, kel on suuri teeneid radioasjanduses. Nii esinevad Pariisis ettekanetega S. K. Wolf Western-Electric'ust, C.-R. Hanna Westinghouse Company'st ja H.-B. Marvin General Electric'ust.

Kuulajate arv välismaal

Inglismaa	1. mail 32.	— 4.686.791
Saksamaa	1. apr. 32.	— 4.168.440
Rootsi	1. apr. 32.	— 573.550
Hollandi	1. apr. 32.	— 542.116
Taani	1. apr. 32.	— 489.136
Austria	1. mail 32.	— 473.014
Poola	1. mail 32.	— 313.281
Belgia	1. mail 32.	— 256.103
Shveits	1. mail 32.	— 181.790
Soome	1. apr. 32.	— 116.309
Norra	1. mail 32.	— 110.533
Prantsuse Indohina	1. jaan. 32.	— 659

Norra ringhäälingu riigistamine

Norra ringhäälingu riigistamise ja ümberkorraldamise seadus on praegu valmimas. Nagu ametlikult teatatakse, riigistatakse ringhääling nii tehniliselt kui ka eeskava suhtes. Tehnilise juhtimise võtab endale postivalitsus, kuna eeskava koostamine kuulub 15-liikmelisele komisjonile ühes haridus- ja kirikuministeeriumiga. Eeskava majandusliku ala peale nimetatakse eriline direktor, kellele allub viieliikmeline töökomisjon ühes mitmesuguste maakondade kohalike eeskavakomisjonidega.

Raadiomaks oleks 20 krooni aastas. Et Norras on praegu umbes 100 000 raadiokuulajat, siis tõuseb maksude kogusumma 2 miljoni kroonile, millest 200 000 krooni langeb otsekohe riigikassale.

Seadus näeb ette suurejoonelise ringhäälinguvõrgu arendamise kava, ja nimelt pidavat 3 kuni 4 aasta jooksul kogu Norra olema tiheda raadiovõrguga kaetud. 1933/34. majandusaasta jaoks on eelarves selleks ette nähtud 1,2 miljonit krooni. Aalesundi ja Verdö võimsust tahetakse suurendada, Bergenisse, Stavangeri, Tromsösesse, Arendali, Haugesundi, Kirkenesse tahetakse ehitada uued saatjad. Kõik saatjad, väljaarvatud Bergen, mille võimsus on 20 kW, oleksid 1—2 kilowatilised.

Uus seadus astub jõusse 1. juulil 1933. a.

Prantsuse saatjad Kanadas

Kanadas on kaunis kõrge protsent neid, kes kõnelevad prantsuse keelt. Et kindlustada ringhäälingu ülekandeist hädä arusaamist, selleks on loodud n. n. „Kanada Ringhäälinguliiga“. Mainitud ühing on otsustanud ehitada ühe 50 kilowatilise saatja Montreali ja Quebeci vahele ning kaks vahesaatjat Montreali ja St. Lorenzi. Saatjad kannaks üle prantsusekeelset eeskava ja oleks võimelised eeskavu ülekandma ka otsekohe prantsuse saatjailt.

Metalliseeritud vahelduvvoolulamp

Vahelduva võrguvooluga töötavais aparades võib kergesti juhtuda, et mingi vahelduvate pingetega juhe mõjutab elektrostaatiliselt mõne lambi elektroodi, esile kutsudes urinat valjuhääldajas. Sellise nähte eemaldamiseks kasutatakse metalliseeritud lampe; neil on klaaskolv kaetud väljaspoolt metallkorraga, mis katoodjuhtmega ühendatud. Õige tundelikud on välistele mõjutustele audion-, takistussidestus- ja osalt ka kõrgesageduslamp, mille tõttu neis astmeis on soovitat tingimata kasutada metalliseeritud lampe. Harilikke lampe võib kodusel teel õige lihtsalt metalliseerida nii, et lambi klaaskolv katta näiteks mingi paberi liimiga ja siis staniooliga. Lambi sokli lähedal võib ümber tinapaberi traatrõngas keerata ja see ühendada isoleeritud juhtme abil aparadi miinusjuhtmega. Sageli on metalliseeritud lampide kasutamine vajalik ka patareivastuvõtjates, kui need töötavad võrkanoodiga, või toidetakse alalisvooluvõrgust.

Schmeling-Sharkey poksivõistlus raadios

Teatavasti peetakse teisipäeval vastu kolmapäeva Chikagose Schmeling-Sharkey vahelist poksivõistlust maailmameistri nimele. Võistluse käik antakse edasi New-Yorgi saatja kaudu Euroopasse ja levitatakse siin edasi kõigi saksa saatjate kaudu. Kui ülekanne õnnestub, siis on ka meie raadiokuulajail võimalus jälgida huvitava võistluse käiku.

R. NEUDORF'i

„4-lambiline vahelduvvoolu võrk-vastuvõtja“

ehituskirjeldus ilmus „Radio“ nr. 19, 20, 21, millised numbrid (à 10 senti) ja loomulikus suuruses montaazhplaan (50 senti) on saada talitusest.

19.45 põllumajanduslikke teateid
20.00 kontsert. Juhat. *M. Prokofjeff*.
Orkester: Lortzing, avam. „Tsaar ja puusepp“. Bizet, Hispaania serenaad. Dworzak, „Ema hällilaul“. Bizet, Arlesienne-süit nr. 2. Tshaikovski, valss balletist „Okasroosike“. Zeller, pop. op. „Mäekaevaja“
21.00 ülekanne Tartust
21.05 kontserdi järg. Orkester: Bendix, „Iblikas“. Kalman, pop. op. „Chicago hertsoginna“. Lindemann, marss
21.30 vana tantsumuusikat helipl.

Tartu 505 / 0,5
15.00 ülekanne Tallinnast
19.20 reklaami
19.30 ülekanne Tallinnast
21.00 ilmteade ja ajanäitaja-õendus
21.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 35 **Helsinki** 368,1 / 13
12.00 valuutakursid, 12.05 helipl.
18.59 aeg, ilmteade
19.15 laule ja jutte lastele
20.00 kõne
20.20 „Kansallis-Kuori“ (koor) laule.
Kavas: Merikanto, Maasalo, P. S. Rannikainen, S. Krohn jt

20.45 tantsumuusikat
21.00 Iivari Kainulainen, humoreske
21.15 tantsumuusikat
21.45 päevauudiseid
22.15 muus. rest. Kappelist

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 aeg, Krakovi fanf.
13.45 heliplaate
14.35, 16.10 ja 17.05 helipl.
18.00 rahvakontsert
19.20 ajaviitemuusikat
21.00 koori kontsert
21.50 viiulisoolosid
23.10 ja 23.50 tantsumuusikat

Praaha 488,6 / 120
13.10 heliplaate — 13.30 salongork. konts. — 14.40 helipl. — 15.30 pärastl. konts. — 19.15 helipl. — 19.30 saksa saade — 20.00 soololaule — 21.00 eksoteatrilist muusikat — 22.20 mandol. ork. kontsert
Moskva Komintern 1481,5 / 100
(Vaata pühapäev)

Neljap. 14. juulil

Tallinn 298,8 / 15
15.00 heliplaate
15.15 päevauudiseid
15.30 ajanäitaja-õendus, kuni 16.00 heliplaate
19.20 reklaami
19.30 päevauudiseid
19.45 dr. H. Jürgenson: Riietus ja tervishoid

20.15 kontsert. Juhat. *M. Prokofjeff*.
Ork.: Lincke, marss „Rahvaste Liit“. Gluck, avam. „Iphigénie Aulises“. Beccé, Itaalia süit nr. 2. Lehár, valss „Mustlasarmastus“. Ohlsen, „Armastussarenaad. Grünfeld, Ungari fantaasia
21.00 ülekanne Tartust
21.05 kontserdi järg. Orkester: Demersseman, „Pidu Aranjuez's“. Strauss, pop. op. „Mustlasparun“. Siede, „Onnelik armastus“. Ketelbey, Valss. Schlenk, „Iblikas“. Strauss, „Aarde valss“. Waldmann, marss

Tartu 505 / 0,5
15.00 ülekanne Tallinnast
19.20 reklaami
19.30 ülekanne Tallinnast
21.00 ilmteade ja ajanäitaja-õendus
21.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 35
Soome keeles

12.00 valuutakursid, 12.05 helipl.
18.59 aeg, ilmteade
19.15 ringh. ansambli konts. Kavas: Weber, Puccini, Wachs. jt.
20.00 kõne
20.25 Eino Karjalainen, tsello
20.50 Sinkka Rinne, retsitsats.
21.15 kergesis. muusikat
21.45 päevauudiseid
22.15 muus. restor. Kappelist

Helsinki 1796/35
Rootsi keeles

19.15 Lahti
20.00 Jeanne Forsman, retsitsats.
20.25 Lahti
20.50 kõne
21.15 Lahti

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 aeg, Krakovi fanfaare
13.45 heliplaate
14.35, 16.10 ja 16.35 helipl.
18.00 pärastl. kontsert
19.20 tantsumuusikat
21.00 prants. muus. õhtu. Kavas: A. Thomas, J. Massenet, Cl. Debussy, G. Bizet, Ch. Gounod
23.00 ja 23.50 tantsumuusikat

Praaha 488,6 / 120
13.05 helipl. — 13.30 salongork. konts. — 14.40 helipl. — 15.30 pärastl. konts. — 19.20 saksa saade — 20.00 prantsuse muus. — 23.20—24.00 orelikonts.

Moskva Komintern 1481,5 / 100
(Vaata pühapäev)

Reedel 15. juulil

Tallinn 298,8 / 15
15.00 heliplaate
15.15 päevauudiseid
15.30 ajanäitaja-õendus, kuni 16.00 heliplaate
19.20 reklaami
19.30 päevauudiseid
19.45 dipl. pürotehnik A. Vösotski: Maakultiveerimine ja taimekultuuride värskendamine lõhkeainete abil

20.15 kontsert
21.00 ülekanne Tartust
21.05 kontserdi järg

Tartu 505 / 0,5
15.00 ülekanne Tallinnast
19.20 reklaami
19.30 ülekanne Tallinnast
21.00 ilmteade ja ajanäitaja-õendus
21.05 ülekanne Tallinnast

Helsinki 1796/35
Soome keeles

12.00 valuutakursid, 12.05 helipl.
18.59 aeg, ilmteade
19.15 Inkeri Turunen. laule
19.40 kõne
20.05 ringh. ansambli konts.
20.45 Edvin Ruotsalainen, humoreske
21.10 Ilmar Hannikainen, klaver
21.45 päevauudiseid
22.15 muus. restor. Kappelist

Lahti 1796 / 35

Rootsi keeles
10,15 laule ja jutte lastele
19.40 Einar Ek, laule
20.05 Helsinki
20.45 kõne
21.10 Helsinki

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 aeg, Krakovi fanfaare
13.45 heliplaate
14.35, 16.10 ja 16.35 helipl.
18.00 kaitseväe ork. kontsert
19.20 tantsumuusikat
21.00 sümf. kontsert. Kavas: L. v. Beethoven, F. Mendelssohn
22.00 konts. järg
23.00 ja 23.50 tantsumuus.

Praaha 488,6 / 120
13.15 helipl. — 13.30 salongork. kontsert — 14.40 helipl. — 15.30 pärastl. konts. — 19.15 helipl. — 20.30 klaveri ettek. — 21.00—23.00 opereti ül. — 23.20—24.00 heliplaate

Moskva Komintern 1481,5 / 100
(Vaata pühapäev)

Laup. 16. juulil

Tallinn 298,8 / 15

15.00 heliplaate
15.15 päevauudiseid
15.30 ajanäitaja-õendus, kuni 16.00 heliplaate
19.20 reklaami
19.30 päevauudiseid
19.45 „Päevalehe“ toimetaja E. Jalak: Nädala välispoliitiline ringvaade
20.15 kontsert. Juhat. *M. Prokofjeff*.
21.10 ülekanne Tartust
21.15 vana tantsumuusikat (*Salong, Oja, Kärt*)
22.00 moodsat tantsumuusikat dancing-palace'ist „Gloria“ (*Kurt Strobel ja tema orkester*)

Tartu 505 / 0,5

15.00 ülekanne Tallinnast
19.20 reklaami
19.30 ülekanne Tallinnast
21.10 ilmteade ja ajanäitaja-õendus
21.15 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 35 **Helsinki** 368,1 / 16

12.00 valuutakursid,
12.05 helipl.
18.00 heliplaate
18.59 aeg, ilmteade
19.15 kõne
19.40 Lecocqi op. „Teekukka“
21.45 päevauudiseid
22.15 muus. restor. Kappelist

Varssav 1211,8/158 **Katovice** 408/15
12.58 aeg, Krakovi fanf.
13.45 heliplaate
14.35, 16.10 heliplaate
17.05 muus. lastele
18.00 mustlasmuusikat
19.20 ajaviite ja tantsumuusikat
21.00 ajaviitemuus.
22.15 konts. järg
23.05 Chopini klaveripalu
23.50 tantsumuusikat

Praaha 488,6 / 120
13.10 helipl. — 13.30 lõunakonts. — 14.40 helipl. — 15.30 pärastl. konts. — 19.30 saksa saade — 20.00 kontsert — 21.00 vaimulikke koorilaule — 23.20—1.00 raadiofilm

Heliisolatsioon.

Ühes varem „Raadio“ numbris peatusime pikemalt heliabsorptsiooni juures ja arutasime sellega kaasaskäivaid nähtusi. Mitte vähema praktilise tähtsusega on praegusajal heliisolatsioon. On ju ühes tehnika arenguga kasvanud ka kõik see, mida halvemas mõttes hüütakse lärmiks. Seepärast muutub suurlinnades ikka põlevamaks päevaküsimuseks võitlus lärmi vastu. Osalt saavutatakse seda seega, et isoleeritakse eluruumid väljast sissetungiva lärmi vastu. Ka ühenduses raadiokuulamisega tuleb mõelda kaunis tõsiselt heliisolatsiooni peale. Ideaalne oleks, kui näiteks raadiokuulamiseks määratud tuba oleks kõrvaltubadest ja naabrikortereist helikindlalt isoleeritud. Ei ole midagi tülitavat, kui igast korterist kostev valjuhääldaja lärm. Paljud raadiokuulajad otsekohe uhkustavad seega, et nende valjuhääldaja suudab kõiki üle karjuda. Ehk jällegi torgatakse valjuhääldaja aknast välja ja lastakse teda siis üle terve hoovi ehk uulitsa karjuda. Eriti hilistel öötundidel muutub selline lärm väljakannatamatuks. Seepärast ongi mõnes suurlinnas keelatud valjuhääldajaid peale kella kümnet õhtul nii kasutada, et see naabreid ja uulitsa rahu segaks. Tuleviku vastuvõtja omab kindlasti sisseehitatud valjuhääldaja. Vastuvõtja koostamisel tuleb silmaspidada, et kõik lambid, eriti aga audionlamp oleks võnkuva valjuhääldaja vastu heliliselt isoleeritud. Toodud näitest järeldub, et heliisolatsiooni tehnika omandab järjest suurema tähenduse.

Optikast on teada, et valgus, kui ta ühest keskusest teise läheb, siis reflekteerub osa kiiri tagasi, kuna teine osa tungib teise keskusse. Sissetungiv osa osalt absorbeeritakse ja osa tungib keskest läbi. Täpsalt sama lugu on heliga, kui ta langeb näiteks toa seinale. Ka siin toimub reflekteerumine, absorbeerumine ja läbitungimine. On otsekohe selge, et seda vähem tungib helisid läbi teise keskusse, mida rohkem reflekteeritakse ja ab-

sorbeeritakse võnkumisi. Täpne füüsikaline uurimus näitab, et seda vähem tungib helisid teise keskusse, mida suurem on mõlemi keskuse erinevus n. n. helitakistuse suhtes. Helitakistuse all tuleb mõista vastava keskuse tiheduse ja hellainete levimiskiiruse suhet. Kui langeb näiteks hellaline paksu raudplaadi peale, siis õhu helitakistus võrreldes raua takistusega on väga väike, mille tagajärjel pea kogu helienergia reflekteerub, kuna ainult üks väga väike osa tungib rauasse. Kui tahetakse saada suurt heliisolatsiooni, siis peab kasutama mitut järjestikku asetatud kihti väikese helitakistusega ainet. Praktikas kasutatakse seda seadust väga laialdaselt. Näiteks sel viisil, et müür tehakse kahe kordne ja suure õhukihiga mõlemi korra vahel. Ka kasutades kahekordseid aknaid ja uksi saavutatakse samu tagajärgi. Üldiselt peavad siis aga ukseid ja aknaid olema suletud võimalikult tihedalt, kui tahetakse saavutada häid tagajärgi heliisolatsiooni suhtes. Kogemused näitavad, et suhteliselt väikesed praod ja augud juhivad juba võrdlemisi palju helisid. Vildi ja kummist käsna näol, mida kasutatakse väga laialdaselt andionlampide kaasavõnkumise ärahoidmiseks, on meil kasutada väga ebahomogeenne aine väga kiirelt vahelduva helitakistusega.

Õhukeste seinte juures tekib võimalus, et kogu sein hakkab membraanina helivõngete taktis kaasavõnkuma ja kannab seega kogu võnked kõrvalruumi üle. Sama on maksev ka gaasi- ja veetorude kohta, mis sageli väga hästi helisid kõrvalruumi edasi kannavad. Sellistel juhtudel peab elastiliste vahetükkidega ja veel mitmesuguste teiste abinõudega püüdma vähendada kaasavõnkumist ja edasijuhtimist. Samuti isoleeritakse torud vildiga seina suhtes, et hoiduda akustilisest sidestusest.

Lõpuks olgu tähendatud, et kõik, kes tegelevad raadio alal, peavad ka huvi tundma heliisolatsiooni vastu, kuna neid teadmisi on väga tihti tarvis just amatöörel.

Inglismaa annab 50% oma raadiomaksudest eeskava peale

8. juunil esitati B. B. C. aastaaruanne parlamendile. Aruandest selgub, et 1931 aastal on eeskava peale antud välja ümmarguselt 7500 naela rohkem kui eelmisel aastal. Mainitud summa on arvestatud puht eeskava peale, nagu: autorite honorarid, kanstnike palgad jne.

Kogu B. B. C. sissetulekud olid 1931 aastal ümmarguselt 1.400.000 naela. Pool sellest, nimelt 700.000 naela kulutati eeskava peale. Kuulajate juurdekasv aruandeaastal oli 918.825.

Ülejäanud summa läks järgmiste väljaminekute katteks: Inglise postivalitsus võtab raadiomaksude sissenõudmise eest 12,5%. Ülejäanud summast saab rahaministeerium esimese kuulajate miljoni pealt 10%, teise pealt 20% jne. Selle arvestuse põhjal saab B. B. C. käesoleval aastal natuke vähem kui pool kogu sissetulekust omale. Ülejäanud summaga peab saateühing finantseerima saatjate ehitust ja töötamist. Laenu tegi B. B. C. oma uue saatehoone ehitamise puhul 50.000 naela, mida ta peab käesolevast aastast tasuma hakkama, makstes iga aasta 10.000 naela.

Huvitav on veel summa, mis tuli sisse hääkstegevaks otstarbeks raadios avaldatud üleskutsete peale. Kogusumma tõusis ümmarguselt 10.000 naelale. Sellest summast kasutati pimedale raadioaparaatide ostmiseks 1000 naela.

Lühikesi raadiouudiseid.

Rootsi tulitõrje Göteborgis on oma autopritsid varustanud saate- ja vastuvõtu-aparaatidega. Seega saab kogu aeg pidada sidet peakorteri ja õnnetuskoha vahel. Samasuguseid katseid korraldati ka Kopenhaagenis.

Ameerikas registreeriti mõeldud aastal 11.000 jõuvankrit, mis olid varustatud raadio vastuvõtjatega. Sillise seade keskmine hind on 55 dollarit. Seega tõuseb vastuvõtjate koguhind 600.000 dollarini.

Jaapani ringhäälingusaatja JOAK otsis hiljuti 6 väljahüüdjat ja sai selle peale 1300 pakkumist. Kohasooijate hulgas oli 13 naist, seega ainult 10%.

Taani ringhääling on juba mõne aja eest ametisse pannud erilised ringhäälingu-inspektorid, kes peavad otsima segajaid. Hiljuti tuli Koldingi (Jütimaa) raadioühingult kaebus, et nende raadiokuulmist segab keegi kohalik kuulaja oma reaktsioon-vastuvõtjaga. Asja kohapeal järeleuurides selgus, et ainuke segaja kogu linnas oli sama raadioühingu esimees.

Kavatsetakse asutada rahvusvaheline raadiokuulajate ühing

Comité Juridique Internationale de la T. S. F. peasekretär Homburg kavatseb asutada rahvusvahelist raadiokuulajate ühingut, et oleks võimalik kuulda ka raadiokuulaja soove tähtsamaisse ringhäälingusse puutuvate küsimuste otsustamisel. Asutamist põhjendatakse seega, et kõikide rahvusvaheliste konverentside juures on esitatud kõik asjaosalised ringkonnad, kuna ringhäälingusse puutuvate küsimuste arutamisel ei saa raadiokuulajad üldse kaasa rääkida; teatud mõttes on nad otsekui kaitsetud. Esialgu on saadetud kõigile ühinguile vastav ringkiri, kuna alul on tarvis luua rahvuslikke eeltingimusi, et kujundada sellist laiaulatuslikku keskuhingut

Dipl. ins. F. OLBREI

„35-krooniline kõrgeväärtuslik ja võimas võrkanoodi aparaat“

ilmus „Raadio“ nr. 1, 2, 3, 4 ja 5, millised numbrid (à 10 senti) on saada talitusest.

15.30 ajanäitaja-õendus, kuni 16.00 heliplaate
 19.20 reklaami
 19.30 päevauudisaid
 19.45 *E. Idla*: Kehalise kasvatuses või-malusi maal
 20.15 T. P. M. S. „EDU“ kontsert (Ülekanne Harjumäelt)
 21.00 ülekanne Tartust
 21.05 kontserdi järg

Tartu 505 / 0,5
 15.00 ülekanne Tallinnast
 19.20 reklaami
 19.30 ülekanne Tallinnast
 21.00 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
 21.05 ülekanne Tallinnast

Helsingi 368,1 / 10
Soome keeles
 12.00 valuutakursid — 12.05 helipl.
 18.59 aeg, ilmat.
 19.15 retsitsatsioon
 19.40 ringh. ansambli konts.
 20.10 kõne
 20.30 tselloettek.
 20.50 kõne
 21.10 ringh. ansambli konts.
 22.15—23.00 ajav.-muus. rest. Kappelist

Lahti 1796 / 35
Rootsi keeles
 19.15 laule
 19.40 kõne
 20.05 ülekanne teatrist
 22.15—23.00 Helsingi

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
 19.30 heliplaate
 19.50 lõõtsharm.-ettek.
 21.00 ork.konts. Kavas: Chopin, Joh. Strauss, Leoncavallo, Blankenburg jt.
 22.30 laule kandle ettek.
 23.15—24.00 sõjaväemuus.

Riia 524,5 / 12
 19.00 vanu ja moodsaid tantse
 20.30 ooperimuusikat. Kavas: Rossini, Verdi, Tšaikovski, Meyerbeer, Weber, Mussorgski jt.
 22.30—23.00 kontsert

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
 12.58 aeg, Krakovi fanfaare
 13.45—17.35 sõnalist ja helipl.
 18.00 ajav.-muus.
 19.20 ajav.-ja tantsumuus.
 21.00 ja 21.55 sümf. kontsert. Kavas: Svendsen, Beethoven, Strauss, Saint-Saëns, Wagner
 23.00 ja 23.50 tantsumuus.

Hellsberg 276,5/75 **Königsberg** 217/0,9
 14.05 helipl.
 16.30 naistetund
 17.00 raamatute-tund
 17.30 ajav.-konts.
 20.00 muus. operetest
 22.20 Bachi helit. konts.

Praaha 488,6 / 120
 15.30 kontsert — 18.45 helipl. — 19.15 helipl. — 19.30 saksa saade — 20.00 laule ja aariaid — 20.20 klarnetiettek. — 20.45 segaeeskava — 21.30 komöödia — 23.20—24.00 helipl.

Leningrad 1000 / 20
 7.15 helipl. — 8.15 konts. — 9.00 päevauudiseid — 9.15 kontsert — 10.00 noortetund — 10.30 töölisõuna — 16.00 puhkp. ork. konts. — 17.00 saade lastele — 18.25 kontsert — 19.05 uudiseid — 20.00 ülekanne teatrist ehk kultuuriaast — 23.30 uudiseid — 3.00 — 4.30 raadio-kesköö

Moskva Komintern 1481,5 / 100
 (Vaata pühapäev.)

Laup. 30. juulil

Tallinn 298,8 / 15
 15.00 heliplaate
 15.15 päevauudiseid
 15.30 ajanäitaja-õendus, kuni 16.00 heliplaate
 19.20 reklaami
 19.30 päevauudiseid
 19.45 „Päevalehe“ toimetaja *E. Jalak*: Nädala välispoliitiline ringvaade
 20.15 kergesisuline kontsert heliplaat.
 21.10 ülekanne Tartust
 21.15 vana tantsumuusikat (*Salong, Oja, Kärt*)
 22.00 moodsat tantsumuusikat dancing-palace'ist „Gloria“ (*Kurt Strobel ja tema orkester*)

Tartu 505 / 0,5
 15.00 ülekanne Tallinnast
 19.20 reklaami
 19.30 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
 21.15 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 35 **Helsingi** 368,1 / 16
 12.00 valuutakursid — 12.05 helipl.
 18.00 heliplaate
 18.59 aeg, ilmat.

19.15 kuuldemäng
 19.40 laule
 20.00 kõne
 20.25 ringh. ansambli konts.
 20.50 vestlus
 21.05 ringh. ansambli konts.
 22.15—23.00 ajav.-muus. rest. Kappelist

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30
 17.00 sõjaväemuus.
 18.05 lastetund
 18.30 heliplaate
 19.30 kabaree
 21.00 vana tantsumuus.
 21.45 komöödia
 23.00—24.00 moodsat tantsum.

Riia 524,5 / 12
 18.30 popul. popurriisid. Kavas: Dostal, Kalman, vene laule jne.
 20.30 sümf. kontsert. Kavas: Bruckner, Wagner
 22.30—24.00 tantsumuus.

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
 12.58 aeg, Krakovi fanfaare
 13.45—17.35 sõnalist ja helipl.
 18.00 pärastl.-konts. Kavas: J. Strauss, Fetras, Ketelbey, Smetana, Sousa jt.
 19.45 tantsumuus.
 21.00 ajav.-muus. Kavas: Suppe, Lincke, Wertinski, J. Strauss, Rubinstein, Noskovski, Lehär jt.
 23.05 Chopini klaveripalu
 23.50 tantsumuus.

Heilsberg 276,5/75 **Königsberg** 217/0,9
 14.30 helipl.
 16.30 lastetund
 17.00 pärastl.-konts.
 20.20 Memeli bändinoonklubi konts.
 21.00 „Tiefeland“. R. Lothar'i muus. dr.
 23.50 teateid ja kuni 1.30 tantsum.

Praaha 488,6 / 120
 15.30 kontsert — 19.30 saksa saade — 20.00 kontsert — 21.00 laule — 21.30 segaeeskava — 23.20 — 1.00 raadiofilm

Leningrad 1000 / 20
 7.15 helipl. — 8.15 konts. — 9.00 päevauudiseid — 9.15 konts. — 10.00 noortetund — 10.30 töölisõuna — 18.25 kontsert — 19.05 uudiseid — 19.30 saade töölisnoortele — 22.00 ork. konts. — 0.07—1.00 kontsert

Moskva Komintern 1481,5 / 100
 (Vaata pühapäev)

R. NEUDORF'i

„4-lambiline vahelduvvoolu võrk-vastuvõtja“

ehituskirjeldus ilmus „Radio“ nr. 19, 20, 21, millised numbrid (à 10 senti) ja loomulikus suuruses montaažplaan (50 senti) on saada talitusest.

tüüpiliselt tshehlikud (rahvalaulud, puhkpillide muusika, külamuusikakoored, rahvakombed jne.). Seda silmas pidades kavatsetakse sedalaadi ülekannetele Tshehhi ringhäälingu eeskavas lähemas tulevikus veelgi rohkem ruumi anda kui seni. Erilist tähelepanu tahetakse pühendada Tshehhoslovakkias elavate rahvaste ürgelule.

Dipl. ins. F. OLBREI

Tshehhoslovakkia ringhääling püüab rahvuslikule omapärasusele

Tshehhi raadioringhääling on saanud suurel hulgal tänu- ja kiitusekirju niisuguste ülekannete eest, mis on

„35-krooniline kõrgeväärtuslik ja võimas võrkanoodi aparaat“

ilmus „Radio“ nr. 1, 2, 3, 4 ja 5, milselid numbrid (à 10 senti) on saada talitusest.

Kas äike teeb lampidele kahju?

Äikese lähenemist märgatakse raadios palju varem kui silmaga. Valjuhääldaja raksumine ja ragisemine, mis sageli väga intensiivseks võib muutuda, on kindlaks tõenduseks elektriliste laengute kasvamises eetris ja ühes seega tugeva äikese lähenemises. Paljud raadiokuulajad on hirmul, et õhuelekter võib nende vastuvõtja lampe rikkuda. Selle kohta võib öelda, et mingi ragisemine nii suureks kui tahes, kuid lambele ei tee see mingisugust viga, vast ainult siis, kui välg antenni sisse lööb. Selle eest tuleb loomulikult kõigi abinõudega hoiduda. Hoopis teine küsimus on, kas neid ragisemisi kuidagi kõrvaldada saab. Kuni teatud piirini on see kahel teel võimalik: tagasside nõrgendamise ja erilise nn. häälereguleerija vahelelülitamisega.

Zorro, ringhäälingu-prohvet

Zorro on populaarne nähe Ameerikas. Juba pikemat aega on ta paljude saatjate kaudu oma ettekuulutusi eetrisse saatnud. Ameerikas ollakse selles suhtes väga vabameelne ja lastakse Zorro ettekuulutusi ajaviiteks kuulajale ette kanda. Tema populaarsus kasvas kiiresti. Kuid mitmesuguste maksude mitteõiendamise pärast tuli tal kokkupõrge valitsusasutustega ja ta pidi U. S. A-st põgenema.

Nüüd tuleb teade, et ta on jälle Mehhikos esile kerkinud ja mitmes saatjas oma senist tege-

vust jatkanud. Ta võtab ühe dollari kolme esitatud küsimuse vastamise eest ja — tänu lollidele — teenib hiilgavalt.

Hispaania saadab vaheaegadeta

Hispaania ringhääling on viimasel nädalal hakanud saatma täiesti vaheaegadeta; üks saade järgneb otsekohe teisele ehk kui see võimalik pole, siis täidetakse vaheaeg heliplaatide muusikaga. Sel põhjusel on ka Hispaania saatjate vaheaajamärgid ülearusteks saanud.

Schubert — jazzkomponist!

Hiljuti juhtus Pariisi väljahüüdjaga huvitav vahejuhtum. Ta teatas ühe heliplaatide-kontserdi puhul, et järgmise numbrina tuleb Schuberti hällilaul — ja kohe peale seda üllatusid kuulajad lõbusast ja kergest jazzviisist. Schubert jazzkomponist! Milline leiutis igale muusikaajaloolasele? Kuid ei, kõneleja oli lihtsalt plaadi vahetanud. Kohe taipas ta oma eksitust ja mõne sekundi järele kuulsid raadiokuulajad õiget Schuberti hällilaulu.

Moodsaim 4-lamb. patareivastuvõtja

on koostatud R. NEUDORF'ilt. Ehituskirjeldus „Raadios“ nr. 53, 54 ja 55 ühes loomulikus suuruses montaazhplaaniga.

Ajakirja „Raadio“ kirjastusel on ilmunud trükist R. Neudorf'i RAADIO KÄSIRAAMAT

mille kohta kirjutab dipl. ins. F. Olbrei oma soovitus-sõnas muuseas:

„Lõpetades stud. ing. R. Neudorfi ilmunisel oleva raadio käsiraamatu läbivaatamise, pean sügava rahulolemisega tunnistama, et autor on suutnud oma raamatus pakkuda sisuliselt parimat, mida võiks vajada raadioharrastaja.

Säärast materjali raadioharrastajale nii käepärasel kujul, on harva leida isegi parimais välismaa käsiraamatuis.

Raamatu teine osa sisaldab rea mitmesuguseid tüüpiliste ja kõrgeväärtuslike raadiovastuvõtjate ehituskirjeldusi, milledest täielikumaid ja selgemaid saaks vaevalt soovida. Autori laialdane praktika raadioaparaatide ehitamises ja konstrueerimises helgib neilt lehekülgedelt vastu **arvutute praktiliste juhutuste ja näpunäidete näol**, neid ei suuda anda põhjalikumgi aine teoreetiline tundmine. Teine osa sisaldab veel juhtnõude vooluallikate käsitamiseks, palju praktilisi tabeleid jne.

Oleks vist üleliigne soovida sellele raamatule edu, — selles ei saa olla mingisugust kahtlust“.

Raamat on 320 leheküljeline, 150 joonisega. Hind 3 krooni ühes saatkuludega. Tellida saab ajakirja-„Raadio“ talitusest, Tallinn, Narva mnt. 27, kusjuures raamatu hind tuleb ettesaata kas rahas või postmarkides.

21.00 ülekanne Tartust
21.05 Avaliku raadioõhtu järg. Lõpuks kuni 23.00 moodsat tantsumuus.

Tartu 505 / 0,5

15.00 ülekanne Tallinnast
18.35 reklaami ja heliplaate
18.45 ülekanne Tallinnast
21.10 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
21.15 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796 / 35 **Helsinki** 368,1 / 10

12.00 valuutakursid, 12.05 heliplaate
17.00 heliplaate
18.05 kõne
18.30 muusikat
18.59 aeg, ilmteade
19.15 kõne
19.40 ringh. orkester
20.10 vestlus
20.30 laule
21.10 ringh. orkester
22.15—24.00 tantsumuusikat

Stokholm 435,4 / 75 **Motala** 1348 / 30

17.00 ajav.-muus.
18.05 lastetund
18.30 heliplaate
20.00 rahvalaule
20.30 kõne
21.00 vana tantsumuus.
21.45 kabaree
23.00 vana tantsumuus.
23.45 moodsat tantsumuus.
24.00 tantsumuus. helipl.
0.15—1.00 moodsat tantsumuus. ja vaheaegadel teateid riigipäeva valimistulemusist

Oslo 1083 / 60

17.30 helipl. — 19.15 rahvamuus. rahvuslikel instrum. — 21.00 ringh. ork. konts. — 23.15 laule — 23.45 tantsumuus. helipl.

Kallundborg 1153,8 / 12,3

13.00 kellad ja kontsert — 15.30 heliplaate — 16.30 kontsert — 18.00 inglise ja ameerika laule — 21.00 aeg ja kontsert — 21.40 klaveriettekanneid — 22.00 moodsaid viise — 22.10 instrum.-ansambli ettek. — 23.40 moods. viise — 24.00—1.15 moodsat tantsumuus. — 1.00 kellad

Riia 524,5 / 12

7.30—8.00 konts.
18.00 popul. konts.
20.05 kuuldemäng
21.20—22.00 solistide konts.
22.15 komöödia
22.30—24.00 tantsumuus.

Kaunas 1935 / 7

18.50 soloettek. — 19.30 õhtukonts. — 21.20—22.30 tantsumuus.

Varssav 1411,8 / 158 **Katovice** 408 / 16

12.58 aeg, Krakovi fanfaare
13.45—18.00 sõnalist ja helipl.
18.00 popul. konts. Kavas: Glinka, Kostal, Debussy, Lachaume, Delille jt.
19.20 tantsumuus.
21.00 ajav.-muus. Kavas: Lincke, Blon, Tsherniavski, Lindsay, Fauchey
22.10 konts. järg. Kavas: Strok, Micheli, Drigo jt.
23.05 Chopini klaveripalu
23.50 tantsumuus.

Heilsberg 276,5 / 75 **Königsberg** 217 / 0,9

12.30 lõunakonts. Kavas: Verdi, Schubert, Thomas, R. Strauss, Rubinstein, Lindemann
14.30 heliplaate
17.30 pärastl.-kontsert. Kavas: Mozart, Wagner, Dellinger, Meyerbeer, Fall, Waldteufel jt.
19.35 sõnalist
20.25 autoritetund
21.00 Berliini pressi 70 a. juubelkonts. ülekanne
23.00 teateid ja kuni 1.30 tantsumuus.

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 ilmteade ja heliplaate
15.00 kontsert
16.45 naistetund
17.30 pärastl.-kontsert
18.30 tervishoidu
18.50 sõnalist
21.00 Berliini pressi 70 a. juubeli konts. ülekanne. Kavas ork. ja kooriettekanne, vokaalistsoliste jne.
23.00 teateid ja kuni 1.30 tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253,4 / 5,6

12.30 ork. kontsert — 14.05 ja 15.05 helipl. — 17.30 ajav.-kontsert — 18.30 sõnalist — 19.45 õhtumuus. — 21.00 vaata Heilsberg — 23.45—1.00 tantsumuusikat

Langenberg 472,4 / 17 **Köln** 227 / 1,7

13.00 heliplaate
14.00 lõunakontsert
15.35 heliplaate
16.50 lastetund
17.20 naistetund
18.00 videvikkontsert
19.20 sõnalist
21.00 vaata Heilsberg
23.20—1.00 õh- ja tantsumuusikat
1.00—2.00 jazzmeistred

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

13.20 aariaid ja duette
13.50 heliplaate
14.30 muusikat vanemaist operetest
15.50 harmoonikakontsert
16.30 noortetund
17.30 koorilaule
18.00 pärastl.-kontsert
20.30 lõbus tund
21.10 kirev õhtu
23.45—1.00 õemuusikat

Praaha 488,6 / 120

12.00 ja 13.15 heliplaate
13.30 lõunakontsert
14.40 heliplaate
15.30 pärastl.-kontsert
19.30 saksa saade
20.00 muusikat
21.00 viiuliettekanneid
23.20—24.00 raadiofilm

Beromünster 459,4 / 77

13.40 lõbus laupäev (helipl.). — 16.30 shveitsi rahvalaule — 17.30 lõõtspillmuus. — 22.20 kellamäng, — 22.30 ajaviite-eeskava

Viin 516,4 / 20

12.30 lõunakonts.
13.00 lõunakonts. järg
14.45 laule (helipl.)
17.00 Uue-maailma ahve (kõne)
17.30 pärastl.-konts.

19.15 dialoog
20.10 klaveriettekanne.
21.00 suure raadiopopurii ülekanne. Berliinist
23.20 tantsumuusikat

Budapest 550,5 / 20

10.15 kontsert
13.00 kellamäng
13.05 ork.-kontsert
18.00 viini laule
20.45 ork.-kontsert
21.45 mustlasmuusikat

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 14.00 helipl. — 18.00 ajav.-muus. — 19.10 konts. järg — 20.40 helipl. — 21.00 ülekanne. teatrist — 21.45 laule — 22.13—22.45 jazzmuus.

Pariis 1724,1 / 80

8.45 heliplaate — 13.00 kerget helipl. muus. — 17.00 ork. konts. — 21.45 ülekanne. teatrist — 22.30 tantsumuus.

London 261,5 / 67 **Daventry** 1554,4 / 35

13.00 ork. konts. — 13.45 orelkonts. — 14.30 ork. konts. — 16.30 BBC-teatriork. konts. — 17.45 orelkonts. — 19.00 Big Ben — 19.45 vanu laule ja ballaade — 20.05 kaitseväekonts. — 21.00 promenadikonts. — 23.15 tantsumuus. (helipl.) — 25.30 tantsum. (1554,4) — 1.00 Big Ben (1554,4)

Leningrad 1000 / 20

7.15 helipl. — 9.30 kontsert — 15.00 konts. lastele — 15.30 külaork. konts. — 17.00 ork. kontsert — 18.00 aeg, ilmat. — 18.07 töölisleht — 19.00 kontsert — 23.00 aeg — 23.07—0.30 öökontsert

Moskva Komintern 1481,5 / 100

(Vaata pühapäev)

Pühap. 18. sept.

Tallinn 298,8 / 15

9.55 jumalateenistus Pühavaimu kirikust. Jutl. õp. *Tallmeister*
12.30 põllumajandusl. kõne
13.00 põllumajanduslikke teateid
20.15 lõunane kontsert. Juhatab md. *Ark. Krull*. Orkester: Mönch, Marss. Mozart, avam. „Nõiaflööd“. Halvorsen, Burree. Rubinstein, Pärtsia süit. Mahy, hispaania valss „Almería“. Vieuxtemps, „Reverie“. Hagen, intermezzo „Tantsiv teenukk“. Harras, Marss

17.30 kohtunik *Rutherfordi* raadio-kõne

18.30 reklaami ja heliplaate

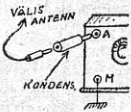
18.45 päevauudiseid
19.00 Kirillovi mandolinistide kvintett. Auber, avam. oop. „Portici tuvi“. Braga, Serenaad. Aljabjev, romanss „Õbbik“. Lehár, pop. op. „Lõbus lesk“

19.30 lugemistund
20.00 aeg ja ilmteade
20.05 kootsert. Juh. md. *Ark. Krull*. Mõõdunud nädala kaunimaid muusikapalu
22.00 moods. tantsumuusikat „Estonia“ Valgest saalist (*The Estonia Dance Orchestra*)

Praktilisi näpunäiteid

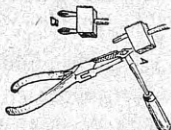
Vastuvõtt puhtamaks

Paljudele ei ole teada, et selektiivsuse saavutamiseks on olemas üks lihtne abinõu: Muretsetakse omale n. n. „võrgu antenn“, mida tarvitatakse harilikult siis, kui antenniks tahetakse kasutada valgustusvõrku. Selle kondensaatori lükkame vastuvõtja antenni pesasse ning ühendame siis välis antenniga (vaat. joon.). Iseäranis häid tulemusi annab see lülitus seal, kus kasutatakse liig pikka antenni.

Lüliljad segajateks

Väga tihti, iseäranis võrkvastuvõtjate juures, tekib segavat rakumist ja kärimat lihtsalt sellepärast, et lülilja kahvel pesas seistes logiseb. Selle pahe kõrvaldamiseks laiendame kruvikäänaja otsaga kahvli ja pigistame tangidega otsad kokku. Niimoodi parandatud kahvel istub oma pesas kindlalt ja ei tekita segamisi.

Kuidas klaasisse auke teha

Tihti tuleb ette, et on vaja klaasplaadis kruvide või muuks otstarbeks auke teha. Kergem abinõu selleks on katta savivalliga koht, kuhu tahetakse teha auke, vabaks jättes ainult soovitava suurusega augukoht. Valades nüüd augukohale sula tina, vajub see õige pea ühes ülessulanud klaasiga läbi ning soovitud auk on käes.

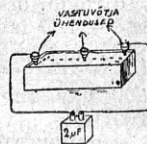
Katkine akku purk

Kui akku klaaspurk on lõhkenud, võime seda uuesti kokku liimida naatron-vesiklaasi ja pims-

kiviga järgmiselt: Segatakse mõlemad parajaks paksuks taignaks ja jäetakse seisma, kuni ta on muutunud tihkeks. Selle seguga määratakse mõlemad lõhkenud pooled ning surudes neid kõvasti vastamisi, jäetakse umbes paariks päevaks kõva pressi alla seisma. Selle aja möödumisel võib neile siis jällegi hapet sisse valada. Naatron-vesiklaasi tihedus peab olema 35 kraadi Beaumé järele.

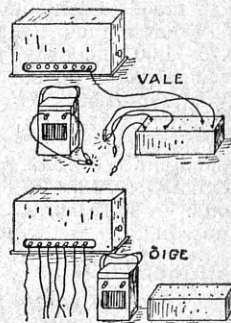
Patarei vastuvõtjaile

Kui anoodpatarei on tühjaks saamas, ilmub valjuhääldajasse undav viletoon, mis pikapeale ära tüütab. Undamist saab kõrvaldada ja pooltühja anoodi edasi kasutada. Selleks lülime anoodi — ja + vahele ühe 2—4 mikrof. plokk-kondensaatori. Niisugune toiming annab vahel ka uute anoodide kasutamisel paremaid tagajärgi.

Väljalülitamine

Kui vastuvõtjast patareisid välja lülitakse, ei tohi ühendusi lahti võtma hakata vastuvõtjast, sest siis võib kergesti juhtuda, et lahti võetud otsad sattuvad kokku ja teevad lühiühenduse. Lahtilülitamisel tuleb alati võtta ühendused enne anoodist, siis akkust ja lõpuks valjuhääldaja küljest, nii kui joonistusel näha.

Raadiojāneste „paradiisidele“ lõpp

Üleriikline kontrolloör revideerib ka kohtadel

Eestis on mitmeid kohti, mida võib nimetada raadiojāneste paradiisiks selles mõttes, et kohalikud raadiokontrolloörid seal küll nimepidi olemas, kuid tegelikult mingisugust kontrollimistegevust ei avalda. Loomulikult on niisugustes kohtades raadiojāneste nagu kaitsja seljataga, kus keegi neid „ei näe ega tunne“.

Nüüd on niisugused raadiojāneste paradiisid aga likvideerimisele võetud. Kohtadesse, kus kohalik kontrolloör ei ole avaldanud küllaldast kontrollimistegevust, sõidab välja üleriikline kontrolloör ja avastab seal ka niisugused loata kuulajad, keda kohalik kontrolloör ei näe.

Tallinnas avastati raadiokontrolloöri poolt augustikuul 30 loata kuulajat

Raadiokontrolloörid alustasid augustikuul jällegi igal pool tegevust loata raadiokuulajate avastamiseks. Juulikuul nende tegevus seisis, sest see on raadiomaksu määruste järgi kuulajatele n. ö. „järelmõtlemise“ kuuks, mil tuleb otsustada, kas alandanud poolaastaks abonendiks jääda või kuulamisest loobuda. Pärast juulikuul esitatud loobumisteadaandeid ei saa praeguste määruste järgi aga enam maksvaks lugeda.

Tänavu esitasidki juulikuul kaunis rohke arv raadiokuulajad oma kuulamisest loobumise teadaanded, kuid

nagu nüüd selgub, on paljudel see ainult silmakirjalik: teatatakse küll kuulamisest loobumisest, et sel teel pääseda kuulamismaksu tasumise kohustusest, kuid kuulatakse tegelikult aga edasi. Mõned jällegi on talitanud nõnda, et on võtnud maha välise antenni, et tubase antenniga „teistele nägematult“ edasi kuulata. Samuti on rohkesti juhuseid, kes võtnud loa ainult detektoriga kuulamiseks, kuid tegelikult kasutavad aga lampaparaati.

Üksi Tallinnas on raadiokontrolloör avastanud augustikuul jooksul 30 loata raadiokuulajat, kellel nüüd kohtus „jānestena“ tuleb vastust anda ja trahvi ning kohtukulude alla langeda. Seadusliku abonentmaksu sunniviisiline tasumine muidugi peale selle.

Uus universaalne muusikarlist

Insener M. Ananjev Moskvast on leiutanud uue universaalse muusikariista, mille ta on ristunud nimetusega „Sonar“. See võivat automaatselt jäljendada kõiki muusikaliste helide liike igasuguses helivärvingus ja tugevuses. Leiutise põhimõte tugineb asjaolule, et inimesest nagu igasugusest muust elavkehist väljuvad elektrikiired, mis võivad mõjuda elektromagnetilisele väljale. Hiljuti demonstreerinud Ananjev oma leiutist Moskva konservatooriumile ja leidnud asjatundjate poolt hiilgava tunnustuse. Nad avaldanud arvamist, et Ananjevi leiutis tähendavat uue ajajärgu algust muusika ajaloos.

21.30 kirev õhtu
22.30 teateid ja kuni 1.00 ork.-kontsert.

Kavas: Cherubini, Wagner, Bizet, Lanner, Schubert, Liszt, Offenbach

Breslau 325/1,7 Gleivitz 253,4/5,6

12.30 puhkpillide konts. — 14.05 lõunakontsert I — 15.05 lõunakonts. II — 17.00 ajaviitekontsert — 18.30 sõnalist — 20.00 õhtumuus. — 21.30 kirev õhtu — 23.30 muus. ajaviidet

Langenberg 472,4/17 Köln 227/1,7

13.00 ajaviitekontsert
14.00 lõunakontsert
16.50 lastetund
18.00 videvikkontsert. Kavas: Blankenburg, Ziehrer, Smetana, Dvorak, Ketelbey jt.
19.15 sõnalist
20.00 raamatute tund
21.00 heliplaate
21.30 kuuldepilt
23.20 ajaviitemuusikat
23.45—1.00 meieaja muusikat ja luuletisi

Stuttgart (Mühlacker) 360,1/75

11.00 vanaaegseid laule
11.20 ettek. kahel klaveril
13.00 marsse ja valsse
14.30 Schumanni ja Schuberti laule
17.00 ajav.-kontsert
18.00 pärastl.-kontsert
19.25 sõnalist
21.00 Neapoli rahvalaule
22.00 sümf. kontsert
23.45—1.00 õumuusikat

Praaha 488,6/120

12.00 ja 13.15 heliplaate
13.30 lõunakontsert
14.40 heliplaate
15.30 Brno
18.55 heliplaate
19.30 saksa saade
20.00 tantsumuusikat
21.15 ringh. orkester
22.00 instrum.-kvarteti ettekandeid
23.20—24.00 heliplaate

Brno 341,7/36

12.00 ja 13.15 Praaha
13.30 lõunakontsert
14.40 Praaha
15.30 pärastl.-kontsert
19.25 saksa saade
23.20—24.00 heliplaate

Beromünster 459,4/77

13.40 ork. kontsert — 16.30 raadiokvart. kontsert — 17.30 lastetund — 21.00 noorte kontsert — 21.45 rahvamuus. — 22.45—23.30 hiliskontsert

Viin 516,4/20

12.30 lõunakontsert
13.00 lõunakontserdi järg
13.40 heliplaate
16.20 naistetund
17.30 pärastl.-kontsert
19.05 sõnalist
20.30 L. Beethoveni Messe C-duur
21.30 vokaalsoliste
23.15 mustlasmuusika ülekanne Budapestist

Budapest 550,5/20

10.15 sümf. konts.
13.00 kellad

13.05 meeskoori konts.

18.00 kvinteti ettek.

19.30 mustlasmuus.

21.00 prantsuse muus. Kavas: Auber, Meyerbeer, Halévy, Saint-Saëns jt.
22.50 teateid ja mustlasmuus.

Bukarest 394,2/16

13.00 ja 14.00 helipl. — 18.00 ja 19.10 jazzmuus. — 20.40 helipl. — 21.30 vaimulikke laule

Pariis 1724,1/80

8.45 helipl. — 13.30 heliplaate — 20.00 õhtukontsert — 21.00 Massenet oop. „Manon“

London 261,5/67 Daventry 1554,4/35

13.00 ork. konts. — 13.45 orelikonts. — 14.30 helipl. — 17.00 ork. konts. — 18.15 tantsum. (216,5) — 19.00 Big Ben — 21.00 BBC ork. konts. — 23.15 konts. — 24.00 tantsumuus. (1554,4) — 1.00 Big Ben (1554,4)

Leningrad 1000/20

9.00 linnaork. kontsert — 9.30 konts. nortele — 15.00 konts. lastele — 18.00 aeg, ilmat. — 18.07 töölisteht — 19.00 komsomolleht — 19.30 linnaork. konts. — 21.30 külaork. konts. — 22.30 töölisteht — 23.00 aeg, ilmat. — 23.07—0.30 kontsert

Moskva Komintern 1481,5/100

(Vaata pühapäev)

Laup. 23. sept.

Tallinn 298,8/15

18.00 reklaami ja heliplaate
18.10 päevauudiseid
18.25 heliplaate
18.45 päevauudiseid
19.00 „Päevalehe“ toimetaja E. Jalak: Nädala välispoliitiline ringvaade
19.30 ülekanne Tartust
20.05 kontsert. Juh. md. Ark. Krull.
Orkester: Männecke, Marss. Ziehrer, avam. „Hulkurid“. Waldteufel, valss „Sajandi lõpp“. Mandt, karakterpala „Liblikas“. Siede, süit „Karneval“. Piquet, Valss. Becce, „Värisevad südamed“. Fuck, marss
21.15 vana tantsumuusikat
22.00 moodsat tantsumuus. Dancing-palace'ist „Gloria“ (Kurt Strobel ja tema orkester)

Tartu 505/0,5

18.00 reklaami ja heliplaate
18.10 ülekanne Tallinnast
19.30 arstiteagusklik loeng E. Tervishoiu Muuseumist
20.00 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
20.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1796/35 Helsingi 368,1/16

12.00 valuutakursid — 12.05 heliplaate
17.00 heliplaate
18.00 skoutide eeskava
18.59 aeg, ilmateade
19.15 kõne
19.40 ringh. orkester
20.15 Ida Aav-Loo (Tallinn) laulab.
Kavas: Verdi, Delibes, Aav, Saar
20.45 kuuldemäng

21.45 ringh. orkester
22.15—24.00 tantsumuus.

Stokholm 435,4/75 Motala 1348/30

17.00 ajav.-muus.
18.05 lastetund
18.30 ajav.-eeskava
19.15 heliplaate
21.45 sõjaväe muus.
23.00—24.00 moodsat tantsumuus.

Oslo 1083/60

19.15 rahvusmuus. — 21.00 helipl. — 23.15 ringh. ork. — 24.00 laule — 0.30—1.00 tantsumuus.

Kallundborg 1153,8/12,3

13.00 kellad ja ork. kontsert — 15.30 helipl. — 16.30 vokaalsoliste — 21.00 aeg ja taani ballettmuus. — 22.05 Leoncavallo oop. „Bajazzo“ ülekanne teatrist — 23.45—1.15 moodsat tantsumuus. — 1.00 aeg

Riia 524,5/12

7.30—8.00 kontsert
17.00 kontsert
18.00—19.00 kontsert
20.05—21.00 kuuldemäng
21.20—22.00 popul. kontsert
22.15 komöödia
22.30—24.00 tantsumuusikat

Kaunas 1935/7

18.50 sooloettek. — 19.30 õhtukonts. — 21.20—22.30 konts., valsside õhtu

Varssav 1411,8/158 Katowice 408/16

12.58 aeg, Krakovi fanfaare
13.45—18.00 sõnalist ja heliplaate
18.00 pärastl.-kontsert. Kavas: Moniushko, Noskovski, Chopin jt.
19.20 tantsumuusikat
20.10 mitmesugust
21.00 ajaviitekontsert. Kavas: Sousa, Michelli, Goldmark, Kalman jt.
12.05 kontserdi järg. Kavas: Kalman, Zeller, Ziede, Lincke jt.
23.05 Chopini klaveripalu
23.50 tantsumuusikat

Heilsberg 276,5/75 Königsberg 217/0,9

12.30 lõunakonts. Kavas: Adam, Weber, Gounod j.t.
14.30 heliplaate
17.05 pärastl.-kontsert
20.00 mandol. ork. konts.
21.00 Th. Körneri mälestusõhtu.
Muus.kirjand. eeskava
23.10 teateid ja kuni 1.30 tantsumuus.

Königswusterhausen 1635/75

15.00 kontsert
16.00 lastetund
16.45 naistetund
17.30 pärastl.-kontsert
18.30 tervishoidu
18.50 sõnalist
21.00 ülekanne Breemeni raadionäituselt.
Suur raadiopopurrii

Breslau 325/1,7 Gleivitz 253,4/5,6

12.30 muusikat 19. sajandi oopereist — 14.05 lõunakontsert I — 15.05 lõunakontsert II — 16.45 sõnalist — 17.30 ajaviitekontsert — 19.00 lugemistund — 20.15 õhtumuusikat helipl. — 21.00 kirev õhtu — 23.45 ajaviite- ja tantsumuusikat

Langenberg 472,4/17 Köln 227/1,7
 13.00 ajaviitekontsert
 14.00 lõunakontsert
 15.35 heliplaate
 16.50 lastetund
 17.20 sõnalist
 18.00 videvikkontsert. Kavas: Schubert, Mendelssohn, Weber, Kremser, Kreisler, Wagner, Liszt jt.
 19.20 tehnikat kõigile
 21.00 kuuldemäng
 23.20 öö- ja tantsumuusikat
 24.00—1.00 jazzmuusikat

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
 11.00 keelpill. muus.
 13.30 vokaalsol. ettek.
 13.50 heliplaate
 14.30 sõjaväemuus.
 16.00 mandol. konts.
 16.30 noortetund
 17.30 meeskvar. ettek.
 18.00 muusikat
 19.25 sõnalist
 21.00 kirev õhtu
 23.45—1.00 öö- ja tantsum.

Praaha 488,6 / 120
 12.00 ja 13.15 heliplaate
 13.30 lõunakontsert
 14.40 heliplaate
 15.30 Brno
 18.55 heliplaate
 19.30 saksa saade
 20.00 tantsumuusikat
 22.00 Joh. Straussi helit. kontsert

22.00 muusikat
 23.20—1.00 Brno

Brno 341,7 / 36
 12.00 heliplaate
 13.15 Praaha
 13.30 lõunakontsert
 15.30 pärastl.-kontsert
 19.25 saksa saade
 20.00 ja 21.00 Praaha
 23.20—1.00 operetiülel.

Beromünster 459,4 / 77
 13.40 lõbus laupäev (helipl.) — 17.30 kontsert — 20.30 helipl. — 21.00 palu klaverile ja flöödile — 21.25 kuuldemäng — 22.15 instrum.-kontsert 22.45—24.00 tantsumuusikat

Viin 516,4 / 20
 12.30 lõunakontsert
 13.00 lõunakontserdi järg
 14.45 vokaalsoliste
 17.45 pärastl.-kontsert
 19.30 sõnalist
 20.35 Armand Tokatyan, laule ja aariaid
 21.05 kuuldemäng
 23.20 õhtumuusikat

Budapest 550,5 / 20
 10.15 helipl.
 13.00 kellad
 13.05 kontsert
 19.00 ork. konts.
 20.30 ungari laule mustlasork. saatel
 22.00 ork. konts. Kavas: Nicolai,

Saint-Saëns, Hubay. Weiner, Strauss
 23.20 teateid ja tantsumuus.

Bukarest 394,2 / 16
 13.00 ja 14.00 helipl. — 18.00 ja 19.10 mitmekesist muusikat — 20.40 helipl. — 21.45 rumeenia muus. Kavas: Gandella, Rogalski, Silvestri, Enacovici j.t.

Pariis 1724,1 / 80
 8.45 helipl. — 13.00 kerget muusikat (helipl.) — 20.10 helipl. — 21.45 kuuldemäng — 22.30 helipl.

London 261,5/67 Darenty 1554,4/35
 13.00 ork. konts. — 13.45 orelikonts. — 14.30 ork. konts. — 16.30 mustlasmuus. — 17.45 orelikonts. — 18.15 tantsumuusika (216,5) — 19.00 Big Ben — 19.45 klaverisoolosid (261,5) — 20.05 sõjaväe muusika — 21.00 helipl. — 21.40 revülaule — 23.30 tantsumuusikat (1554,4) — 1.00 Big Ben (1554,4)

Leningrad 1000 / 20
 9.00 linnaork. konts. — 15.00 kontsert lastele — 15.30 konts. noortele — 17.00 külaork. konts. — 18.00 aeg, ilmateade — 19.00 konts. üle. raadioteatrist — 20.00 külaork. konts. — 21.30 välismaa vastuvõtt — 23.00 aeg, ilmateade

Moskva Komintern 1481,5 / 100
 (Vaata pühapäev)

Välk purustas raadiovastuvõtja

Viljandimaal Uue-Võidu vallas Saare talus, kelle omanikuks J. Jaakson, juhtus haruldane õnnetus raadioga. Pühapäeval, 11. septembril kella 1/22 ajal päeval välk lõi Saare talu raadioantenni. Olgugi et raadio oli maandatud, välk purustas vastuvõtja täiesti, paisates tükid mõõda tuba laiali. Vastuvõtja kast purunes kildudeks, samuti ka tammepuust kapp, millel asus vastuvõtja. Välgust tekitatud pauk paiskas kõik ukseid lahti, kuid inimesed jäid välgust puutumata. Toas, kus oli raadio, inimesi tol hetkel ei olnud. Toa põrandasse tekkis kaks suurt auku, mille kaudu välk nähtavasti lõi maasse. Antenn sulas täiesti. Aknakardinad, mille kõrval asus antenni sisendusjuhe, muutusid sõeks.

Vastuvõtja omaniku seletuse järele antenn oli maandatud, kuid seinatümbritelüüja juurest aparaadini tulev antennijatk oli vastuvõtja sees. Ka ulatus vastuvõtjasse maandusjuhe. Äärmiselt tugev pinget antennis ja maandusjuhes paiskus nähtavasti kõrvalharusid mõõda laiali, kuna tee maasse oli kas liig kitsas või mõnest defektist takistatud. Vastuvõtjal väljas automaatkaitset ei olnud.

See on Viljandimaal esmakordne juhus, kus välk lõi antenni ja purustab vastuvõtja. Kord varemini oli juhus, kus välk sulatas küll antenni, kuid jättis terveks vastuvõtja.

N-n.

Raadiokuulajaid välismaal

Inglismaa	1. juulil = 4.764.188
Rootsi	1. juulil = 588.077
Austria	1. juulil = 478.352
Taani	1. juulil = 475.794
Tshehhoslovakkia	1. juunil = 424.508
Itaalia	1. juulil = 300.000
Poola	1. juulil = 288.641
Belgia	1. juulil = 271.579
Sveits	1. juulil = 190.827
Norra	1. juunil = 110.840
Rumeenia	1. juulil = 88.617
Iiri	1. juulil = 29.464

„Jänesed“ kohtus

Tallinna 10. jaosk. rahukohtunik mõistis teisip. 13. sept. s. a. Oskar Valdmannile Väina-Postilt loata raadiokuulamise eest 10 krooni trahvi ja R. Ringhäälingule ühe aasta abonementmaks kr. 15 suuruses ning 5 krooni kohtukulusid. Samad karistused loata raadiokuulamise eest mõistis Tallinna 7. jaosk. rahukohtunik Savel Kletzkile Tallinnas Laulupeo 3—1.

Hallo-meeste vahetus Saksamaa saatejajamades

Saksamaa ringhäälingusaatejajamade vahel on teostamisel hallo-meeste vahetamine. On nimelt tähele pandud, et nõndasama nagu näitelavalgi pikapeale tüdineda võidakse kõige paremast näitlejast, nii läheb pikapeale kuulajaile igavaks ka kõige kaunima häälekõlaga hallowees. Et siin kuulajaile soovitud vaheldust muretseda, selleks tahetaksegi nüüd teostada halloweeste vahetamine üksikute saatejajamade vahel.

Saksa „raadio-tädi“

Hiljuti surnud populaarse Berliini hallowehe Carl Wesseli järeltulijaks on valitud Saksa ringhäälingu senine tuntud keelteõpetaja pr. Gertrud van Eyseren, kes oma meeldiva kõnelemisviisiga juba ammu on võitnud raadiokuulajate poolehoidu. Eriti sooja poolehoidu on leidnud veel pr. Eysereni lastetunnid, milliste kuulajate keskel teda kutsutakse sõbralikult „Tädi Gertrudiks“ või lihtsalt „raadio-tädiks“.

Mikrofoni-uurimise instituut

Klindworth-Scharwenka konservatoorium on oma raadio-osakonna ühes hiljutiasutatud helifilmiosakonnaga ümber kujundanud „Mikrofoni-uurimise instituudiks“. Selle asutise tehniline ja kunstilis-teoreetiline õpetus tahab ette valmistada jõude helifilms ja raadios esinemiseks. Õppejõududeks raadio alal on Wladimir Vogel, Ernst Szendrei ja Rudolf Arheim — direktor Robitsheki juhatusel. Õppeasutise tehnilises sisseseades kujundavad tähtsaima osa heliplaadile võtmise ja helifilmimise-aparaadid ning terve hulk igasugust liiki mikrofone.